

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w mieście 5 ct., w prowincji 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W mieście rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ówczesni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct., kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Prezydent sądu krajowego wyższego w Krakowie nadał opróżnioną przy c. k. sądzie obwodowym w Rzeszowie posadę kancelisty w randze XI. woźnemu przy c. k. sądzie obwodowym w Tarnowie, Janowi Jachimkowi.

Dyrekcya komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych, pospolitych i wydziałowych podaje niniejszem do wiadomości, iż egzamina nauczycielskie rozpoczną się w poniedziałek d. 6. Września r. b.

Podania o pozwolenie składania egzaminu — zaopatrzone a) w życiorys b) świadectwo dojrzałości w seminarium uzyskane, c) świadectwo praktyki lub służby w zawodzie nauczycielskim d) świadectwo zdrowia kandydatów i kandydatek, którzy nie kończyli nauk w seminarium lub nie byli w służbie publicznej — wystosowane do komisji egzaminacyjnej (Chorażczyzna, ulica Kalicza Nr. 5) przyjmują dyrekcya komisji do 25. Sierpnia r. b. włącznie.

W myśl reskryptu J. E. Ministra wyznani i oświecenia z 2. Września 1874 L. 11608 mogą do końca r. 1875 składać egzamin nauczycielski do szkół pospolitych i wydziałowych kandydaci, którzy niemają świadectw dojrzałości i praktyki szkolnej. Opłata za egzamin do szkół pospolitych wynosi trzy, do wydziałowych sześć zł. w. a.

Dnia 6. Września kandydaci i kandydatki zgłoszą się przed godziną 8 z rana do dyrektora komisji w zabudowaniu seminarium nauczycielskiego.

We Lwowie d. 13. Sierpnia 1875.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 14. sierpnia.

Broszura hr. Leona Thuna o polityce federalistycznej i zjazd polityczny wiernokonstytucyjnego stronnictwa na Mo-

rawie ożywiły chwilowo rubrykę spraw wewnętrznych w dziennikach wiedeńskich. Broszura hr. Leona Thuna jest ważnym, nawet bardzo ważnym wypadkiem, ale nie dla swojej treści lecz dla stanowiska autora. Treścią bowiem jest tylko przypomnienie federalistycznego wyznania wiary i zachęta, ażeby federalistyczne stronnictwo jak dotąd tak i nadal wytrwało w taktyce abstynencyjnej wobec Rady państwa. Słusznie zauważył jeden dziennik wiedeński, że musiało zajść coś ważnego w obozie federalistycznej opozycji, skoro hr. Thun widział się spowodowanym zabrać głos publicznie. Mówiąc o ważnym zajściu nie mamy na myśli otwartego rozdwojenia lub groźniejszej rozterki domowej w stronnictwie, bo przy znanej niedyskrecyi prasy federalistycznej rzecz taka nie pozostałaby długo w tajemnicy. Hr. Thun chce może zapobiedz jakiejś ewentualności niemiłej dla jego programu politycznego a mianowicie zachwianiu polityki abstynencyjnej. Jako bystry i wytrwały polityk spostrzegł on może wskazówki groźniejsze, których inni nie widzą a które zapowiadają może już w bardzo bliskiej przyszłości ważną zmianę w usposobieniu opozycji. Wprawdzie na pozór broszura ta przedstawia się jako odpowiedź na rozprawę ogłoszoną w Niemczech a poświęconą tej samej sprawie z wprost przeciwnego stanowiska i z wprost odmiennymi dążnościami. Prasa wiedeńska słusznie niedowierza przypuszczeniu, że tylko chęć polemizowania bez głębszych pobudek politycznych skłoniła hr. Thuna do napisania broszury. Co do drugiego wypadku, t. j. zjazdu morawskiego, zaszła tylko ta zmiana, że coraz więcej głosów przemawia za tem, ażeby w programie umieszczono także sprawy kościelno-polityczne i układ handlowo-cłowy z Węgrami. Były to krok bardzo niebezpieczny, bo mógłby tylko spotęgować dotychczasowe rozbitcie stronnictwa wierno-

konstytucyjnego na Morawie. A rozbitcie to musi być faktem, skoro organa wiernokonstytucyjne ciągle utyskują na śmiały postępek agitacji opozycyjnej i skoro pierwotna organizacja stronnictwa podnoszoną była nie tylko jako najważniejszy lecz prawie jako jedyny przedmiot obrad zjazdu.

Bardzo gorąco zachęca jeden z poważniejszych dzienników pesterńskich nowy sejm węgierski, ażeby pamiętał o roztropnym i oszczędnym rozkładzie czasu. Nie po raz pierwszy odzywa się ta przestroga do nowych posłów węgierskich ale w Węgrzech powtarzano ją nieśmiało, bo wobec głęboko w całym kraju wkorzenionego przekonania o doskonałości parlamentarizmu węgierskiego, mogła być uważaną za herezję patriotyczną. W długich rozprawach adresowych, w krasomowczem ścieraniu się stronnictw, w częstem zbaczaniu z zakresu praktycznego na pole zasadniczych poglądów i dysput, węgierscy posłowie chcieli jaknajwięcej zbliżyć się do klasycznych form parlamentarizmu angielskiego. Dziennikarstwo pracowało nad tem, ażeby opinia publiczna nabyła przekonania, że obok Anglików Węgrzy są najznakomitszymi mistrzami form i praktyki parlamentarnych. Dziś gdy nawał prac najpilniejszych każe liczyć się bardzo ściśle z czasem, przekonanie to jest bardzo niewygodnem, bo w razie pożądanej zmiany mogłoby u ogółu obudzić niesprawiedliwą opinię o dzielności nowego sejmu. Dlatego też wspomniany dziennik przedstawia publiczności i nowo wybranym posłom, że dotychczasowa praktyka parlamentarna ma wysokie zalety i przynosi istotne korzyści ale w tej chwili powinna być zaniechana, bo dziś Węgrzy w niczem nie są podobne do Anglii. Tam bowiem niema na porządku dziennym kwestyi, w których chodzi wprost o egzystencję państwa, gdy tymczasem program przyszłej sesji sejmu węgierskiego składa się prawie z samych kwestyj tego rodzaju.

Wreszcie i parlament angielski doczekał się pożądanych feryj. Są one pożądane dla gabinetu i stronnictw parlamentarnych; dla gabinetu dla tego, że po znaniem zajściu z Plimsollem czuje on się trochę osłabionym i zachwianym a dla stronnictw parlamentarnych dla tego, że prawie zwątpiły o skuteczności obrad parlamentarnych w obecnej chwili. Przed samem ukończeniem sesji jeszcze raz zmierzyły się ze sobą oba główne stronnictwa ale była to tylko walka krasomowcza, której skutkiem nie mógł być jakkolwiek przewrót lecz tylko moralny tryumf jednego lub drugiego stronnictwa w opinii publicznej. Tłem walki była mowa Disraeliego u lorda - majora na temat prac parlamentarnych, dokonanych na ostatniej sesji. Naczelnik whigów, lord Hartington, uderzył silnie na Disraeliego za tę mowę, zarzucił ostatniej sesji wbrew jego opinii jałowość i popierał to zdanie wcale energicznie, może nawet energiczniej aniżeli na to zezwala tradycyjny spokój i umiarkowanie obrad parlamentarnych w Anglii. Disraeli nie mógł tej nagany pozostawić bez odpowiedzi i odciął się Hartingtonowi z właściwą sobie bystrością i wykwintną złośliwością. Kto odniósł zwycięstwo a właściwie kto sprawił silniejsze wrażenie na opinii publicznej? Opinia ta mało zajmuje się teraz walką parlamentarną, tak zobojetniała na mowy koryfeuszów parlamentarnych, że niezawodnie obie strony walczące mogą uważać cel swoich mów za chybiony zupełnie. Wysłuchano a raczej przeczytano w dziennikach obie mowy najspokojniej i już w kilka dni potem nie ozwała się o nich żadna ciekawa wzmianka. Jeżeli ze stanowiska krasomowczego ocenić będziemy pojedynek parlamentarny pomiędzy Disraelim i lordem Hartingtonem, to niezawodnie pierwszy zasłużył na nazwę zwycięzcy. Mimo zgrzybiałego wieku ten niepospolity mąż stanu zachował prawdzi-

LUDZIE I PTAKI

Obrazek obyczajowy.

(Dokończenie.)

Kiedy żołnierz domawiał tych wyrazów, jego jeniec szarpnął się gwałtownie, aby się wyrwać. Ale stary trzymał go krzepko; nie było rady. Wstrząsnął nim powtórnie i obróciwszy go ku mnie twarzą, rzekł:

— Patrz pan na tę twarz, to bazyliśzek. Otóż — mówił dalej — czatowałem pilnie, tam za drzewem. Przed kwadrans, patrzę, obsiadły go gołębie — on karmi, karmi tak czule, że zwątpiłem już był o swojej przenikliwości... Wtem, kiedy jeden z gołębi, najgłupszy, brał mu dobroduszenie chleb z ust, schwycił go on jak kot, skrzyknął mu kark i schował do kieszeni, pod błuzę!... A potem, jakby nic nie było, jał się przechadzać powoli, wygwizdując tę niewinną piosenkę, którą cały świat zna: *Petites oiseaux, venez a ma fenetre...* Zawrzała we mnie krew, ale ja nic... bo byłem za daleko, a mam nogi słabe. Udaję więc, że coś naprawiam koło balustrady, i dla koutenan- su zaczynam nucić moją ulubioną piosenkę: *Te souviens tu, disait un capitaine...* Czy znasz pan tę piosenkę?

— Któżby jej nie znał — odrzekłem.

— Piękna to piosenka. Otóż, ja spiewam, a on gwizda jak gil, i coraz głośniej. Wtem spotykamy się *bec à bec* a ja nie wiele myśląc, cap go za czuprynę! On się kręci jak oparzony; chce się wydrzeć; *mais c'est comme s'il chantait* — nogi mam słabe ale ramiona żelazne.

Osoby składające grupę spektatorów, przyklasnęły żołnierzowi i zakończyły swoją owacując choralmym śmiechem.

Zdarza się często, że wypadki ważne, dotykające nas z bliska, które powinnyby wstrząsnąć całą naszą istotą, przechodzą często prawie niepostrzeżone; inne zaś, mającej na pozór wagi, zostawiają w duszy głę-

bokie wrażenie. Doświadczyłem tego nieraz w mem życiu — i to samo powtórzyło się w chwili odbywającej się przedemną sceny. Człowiek pojmany przez stróża ogrodu, był niezaprzeczenie winnym — popełnił zły uczynek rozmyślnie, ale uderzył mnie wyraz jego twarzy, noszący piętno niewinnego smutku. Był on lichy ubrany, wynędzniały, blade — a z zgasłej jego źrenicy wyglądała jakaś nieokreślona, ponura i bezwładna rozpacz. Uczułem się głęboko wzruszony.

Nadzorca ogrodu podniósł go gwałtownie do góry i postawił na nogi.

— Aha! złodzieju, wyleżą ci bokiem te gołębie.

Ten wykrzyknik wywołał ogólny śmiech asystentów.

Po bladej twarzy winowajcy, przypłynął lekki, ledwo dostrzeżony runieniec i źrenice jego zabiegły łzami.

— Panie nadzorco — rzekł on — popełniłem zły uczynek, to prawda, ale miej pan litość nademną, bo mnie osądzą i skazają na więzienie; cóż się natenczas stanie z moimi dziećmi. Miej pan litość.

— Litość?... nad tobą?... nigdy. Twoje złodziejstwo było rozmyślnie, a znamionuje nędrną i okrutną duszę. Skrzyknął kark gołębiowi, aby go sprzedać i upić się za te pieniądze.

— Panie nadzorco — odrzekł spokojnie winowajca — pozwól mi pan powiedzieć jak się to stało.

— Czyż nie widziałem?

Tu wniósł się do rozmowy.

Chcąc dopiąć zamierzonego celu, zacząłem od pochlebiania miłości własnej ogrodowego stróża.

— Panie inspektorze — rzekłem — czyn tego człowieka jest haniebny, ale powiem panu szczerze, że bardzo jestem ciekawy usłyszeć, co on może powiedzieć na swoje usprawiedliwienie. Niech mu pan pozwoli mówić.

— Pan niezawodnie musisz być dziennikarzem albo felietonistą i szukasz materiałów do swojej roboty. Przyznaję się, że

bardzo lubię felietony, a więc przez ten wzgląd uczynię zadość pańskiemu żądaniu — i zwróciwszy się do delinkwenta dodał: — No, mów! pozwalam.

Wyrobnik, jakby człowiek przebudzony ze snu, drgnął cały, wyprostował się i zaczął swoje opowiadanie.

— Przez miesiąc sześć leżałem ciężko chory w szpitalu. Będzie temu trzy tygodnie, wróciwszy do domu nie zastałem żony — umarła. Zostało mi dwoje dzieci, syn i córeczka.

.... Wycieńczony chorobą, nie miałem sił do pracy, zapisałem się więc w ratuszu mego obwodu, na liście ubogich, aby mieć cztery funty chleba i funt mięsa na tydzień...

.... Wiadomo wszystkim, że ludzie w ogólności patrzą na biednych, jeśli nie że wstrętem, to z pewnem podejrzeniem — mówią: to żebrak z profesyi.

Tu żołnierz przerwał mu mowę z pewną niecierpliwością.

— *Voyons, pas de tirades sentimentales.* Winowajca, tak jakby nie słyszał upomnienia, ciągnął dalej spokojnie.

— Byłem bardzo nieszczęśliwy. Mieszkałem ztąd nie daleko, *au Gros Caillou* *). Zaszedłem raz do ogrodu, aby odetchnąć świeżem powietrzem. Usiadłszy na ławce, wyjąłem z kieszeni kawałek chleba, aby się pożywić. Skoro poniosłem do ust pierwszy kawałek, jeden z siedzących na gazonie gołębi, przyleciał i usiadł przedemną. Widok tego ptaka, którego ubóstwo moje nie odstraszało, bardzo mnie rozrzewniał — rzuciłem mu więc kilka okruszyn, które spożył chciwie. Przyleciało więcej gołębi — rozdałem im resztę chleba i wróciłem głodny do domu. Od tej pory przychodziłem prawie codzień do ogrodu — obcowanie z temi ptakami posilało moje biedne serce...

— A dla zawdzięczenia im przyjaźni — dodał żołnierz — skrzyknął jednemu z nich kark.

*) Część miasta między esplanadą Inwalidów a placem Marsowym.

Wyrobnik przesunął tylko rękę po czole, jak człowiek, który chce się pozbyć kuszącej myśli, i nieodpowiedziawszy ani słowa, mówił dalej:

— Dziś rano posiliwszy się z dziećmi moimi chlebem i wodą, zabrałem się do wyjścia, położonej na przeciwległym brzegu rzeki, aby poprosić o robotę. Zaszedłem do bióra. Siedział tam jakiś urzędnik przy stoliku. Czego chcesz? — zapytał mnie ostro.

— Przychodzę — odrzekłem — prosić o pracę, bo niedawno wyszedłem ze szpitala i jestem w wielkiej potrzebie. Dzieci moje głodne. A urzędnik na to: Zawsze z nimi ta sama historia. Wszyscy wychodzą ze szpitala i mają dzieci. A po chwili dodał: W pracowniach naszych potrzebują ludzi zdrowych i silnych — dla mazgajów nie ma tam miejsca. Bądź zdrow. Gołębie ujrzały mnie, zleciały się natychmiast. Rzuciłem im chleb machinalnie, zalewając się łzami. Jeden z nich usiadł mi na ramieniu. W tej samej chwili ożwało mi się w pamięci żądanie moich dzieci; blade ich twarzyczki, stanęły mi przed oczami. Za gołębia — rzekłem do siebie — restaurator da mi z pewnością butelkę wina, i w tej chwili w gorączkowym ruchu schwyciłem siedzącego na ramieniu gołębia i zdusiwszy go gwałtownie, schowałem do kieszeni — ale ledwom dokonał tego

wie zdumiewającą świeżość umysłu i na arenie parlamentarnej potrafi walczyć świetnie bez najmniejszego znużenia. Hartington jest niezawodnie znakomitością parlamentarną, ale z Disraelim nie może wytrzymać porównania. Raz milczy zawzięcie, chociaż następuje się niejedną dobrą sposobność do walki a potem znowu zrywa się do mowy nie licząc się ściśle z warunkami sytuacji parlamentarnej. Pod Hartingtonem stronnictwo liberalne nie straciło wprawdzie na znaczeniu ale za to i nie podniosło się z wewnętrznej rozstroju, w jaki popadło przy ustąpieniu Gladstone'a z widowni parlamentarnej. Gladstone przyrzekł już dawno, że wróci na tę widownię i obejmie napowrót ster stronnictwa liberalnego ale dotąd nie zaności się na rychłe dotrzymanie przyrzeczenia. Być może, że przyrzeczenie to było zrobione nie na serio lecz jedynie dla podniesienia ducha w stronnictwie oddalonem dziś więcej od utraconej władzy niż w chwili, gdy Disraeli obejmował kierownictwo gabinetu.

Thiers powiedział, że Francja ma tylko jeden tron do rozdania, a walczą o niego trzy stronnictwa monarchiczne. W tej chwili wydaje się, że tylko jeden kandydat do tronu pozostał na polu walki konstytucyjnej. Jest nim syn Napoleona III. Każdy uważny czytelnik dzienników musiał zrobić to spostrzeżenie, że od dłuższego czasu nie słychać nic o zabiegach restauracyjnych ze strony Orleanistów lub Chambordystów, a natomiast Bonapartyści nie przestają wszędzie i zawsze wysuwać swojego pretendenta. Nadto śmiało byłoby przypuszczenie, że Orleaniści i legitymiści wyrzekli się wszelkich zabiegów restauracyjnych bądź to w zamiarze ustalenia wewnętrznych stosunków, bądź to w skutek zupełnego zniechęcenia lub braku nadziei. Ani Orleaniści ani legitymiści nie mają powodu do rozpaczania o przyszłości, skoro jeszcze na początku ostatniej sesji byli pewni swojego tryumfu. Oba stronnictwa pragną przyczynić się do ustalenia wewnętrznych stosunków, a właśnie to powinny ich nakłonić do podwojenia agitacji, bo w ich przekonaniu Francję może uszczęśliwić tylko hr. Paryża lub hr. Chambord na tronie francuskim. Daleko prawdopodobniejszym jest ten domysł, że stronnictwo katolickie, które dotąd w części szło razem z Orleanistami, a w części z legitymistami, zgodziło się teraz na wspólny pro-

gram i wspólne postępowanie. Dąży ono do tego, ażeby sytuacja wyzyskana została jak najlepiej dla sprawy katolickiej, a kto da mu największą rękojmię, ten może liczyć na jego poparcie. W tej chwili rządy marszałka Mac-Mahona, pod którymi przyszła do skutku znana ustawa uniwersytecka, nie dają stronnictwu klerykalnemu żadnego powodu do niezadowolenia, więc liczyć mogą na jego poparcie. Mówią nawet, że stronnictwo to bardzo liczne i potężne byłoby gotowe popierać cesarstwo lub republikę w razie uzyskania większych i pewniejszych koncesyj. Republika powinna być wyłączoną z tej kombinacji, bo bez samobójstwa nie może ona zrobić ustępstwa dla stronnictwa klerykalnego, a z drugiej strony stronnictwo to nie może przyjąć przyrzeczeń, którego warunki zapewne sprzeciwiałyby się jego kardynalnym zasadom. Natomiast bardzo prawdopodobnym jest, że trzecie cesarstwo z łatwością zdołałoby sobie pozyskać poparcie i sympaty klerykalnych żywiołów. W jego zasadach i programie dadzą się pomieścić najdalej idące ustępstwa w tym kierunku, a niedawna przeszłość wskazuje, że sojusznicy taki nie byłby nawet wielką nowością.

Przegląd polityczny.

Austria - Węgry. Położenie wychodźców europejskich w Chili było do niedawna o tyle znośnym, iż rząd tamtejszy dawał im połowę kosztów podróży do Chili i miesięcznie wypłacał po 15 talarów na utrzymanie. Na tej podstawie namawiali faktorowie z Hamburga austriacko-węgierskich poddanych, głównie Czechów, do wychodźstwa do Chili a mianowicie do południowej prowincji tego państwa do Llanquihne. Powiódł im się istotnie wyprawić do Chili kilka znacznych partij wychodźców. W najnowszych czasach nastąpiła zmiana w usposobieniu rządu w Chili; daje on jeszcze wprawdzie wychodźcom z Europy grunta, ale nie wypłaca żadnej zapomogi pieniężnej. Ponieważ grunta, dane bezpłatnie wychodźcom, nie mają wprawdzie żadnej wartości, bo muszą być dopiero uprawiane i przygotowywane pod zasiewy, co trwa tam zwykle lat kilka, przeto są obecnie wszyscy wychodźcy w Chili narażeni na śmierć głodową, jeżeli nie posiadają znacznych kapitałów do utrzymania przez te lata, w których z gruntów nie mają żadnego dochodu. Wszystkie władze krajowe zostały wezwane do pouczenia mieszkańców, ażeby nie dali się uwieść obie-

tnicom faktorów, namawiających poddanych austriacko-węgierskich do wychodźstwa do Chili.

— Ankieta zwołana w Buda - Peszcie do rozpatrzenia się w projekcie nowej, węgierskiej ustawy karnej, przystąpiła na ostatniem swem posiedzeniu do obrad nad szczegółową częścią przedłożenia. *Pester Lloyd* donosi, że zastanawiano się długo nad pytaniem, czy nie byłoby właściwiej w postanowieniach o zradzie stanu (§. 125 ust. 4.) zamiast słowa „usiłowanie“ użyć słowa „zamach.“ Członkowie ankiety zgodzili się jednogłośnie na zatrzymanie wyrazu „usiłowanie“, ponieważ znaczenie wyrazu „zamach“ (*Attentat*) nie jest dokładnie określone w ustawie. W rozprawie nad karą za zradę stanu proponował pewien członek ankiety wyznaczyć karę śmierci za najcięższe wypadki tej zbrodni. Większość uchwaliła karać śmiercią tylko zamach na życie króla tak dokonany, jakoteż usiłowany. Projekt ustawy postanawia dalej, że każdy obywatel jest obowiązany donieść władzom o zbrodni zdrady stanu. Pewien członek ankiety domagał się, ażeby powyższe postanowienie zmienione zostało o tyle, że ani ojciec syna ani syn ojca nie jest obowiązany oskarżać o tę zbrodnię. Większość odrzuciła tę poprawkę, albowiem tak węgierskie dawne ustawy, jakoteż zagraniczne ustawy karne nie znają takich wyjątków.

Niemcy. Wczoraj rozpocząć się miały w Bonn konferencye starokatolików z reprezentantami kościoła wschodniego celem ułożenia warunków unii obu tych wyznań. Ze strony kościoła wschodniego przybyli biskupi Gonnadios i Melhizedek z Rumunii, archimandryta Sabbas z Belgradu, archimandryci Anastasiades i Bryennior z Konstantynopola, profesorowie Ossiniu i Janiszew i pp. Filipow i Kyryjew z Petersburga.

Ze strony starokatolików będzie Döllinger i znani koryfeusze tej sekty.

Rozprawy toczyć się będą w języku niemieckim — prawdopodobnie *de lana caprina*.

— Brukselski korespondent *Germanii* pisze 9. Sierpnia: „Prędzej niż się spodziewałem, sprawdziły się moje przewidywania co do ponownego wystąpienia rządu niemieckiego przeciw Belgii. Mogę zapewnić was stanowczo, że Niemcy czyniły tu niedawno kroki z powodu księży niemieckich, którzy do tego kraju się schronili. Rząd cesarski niemiecki kazał najprzód pośrednio zawiadomić tutejszy gabinet, że jeżeli bawiający tu księża niemieccy, nie przestaną utrzymywać stosunków z kolegami swymi w Niemczech, nie będzie można uniknąć zawikłań między obu państwami. Tutejszy gabinet był przygotowanym na takie poufne oznajmienie, więc nie było ono dlań niespo-

dzianką. Zażalenia te, jak wiem pozytywnie, nie odnoszą się tylko do księży wygnanych, ale nawet do takich, którzy dobrowolnie opuścili ojczyznę. Wiadomość tę potwierdzają teraz już nawet *Journal de Bruxelles* i *Bien public*“.

— *Provinzial Corr.* pisze, że w urzędzie kanclerskim pracują obecnie nad przygotowaniem materiału do obrad Rady związkowej i najbliższej kadencji parlamentu. Na pierwszym planie znajduje się naturalnie budżet cesarstwa na r. 1876. Wedle *Elbf. Ztg.* zażąda nie tylko minister wojny Kameke podwyższenia swego etatu, ale i ministrowie oświecenia i handlu mają wystąpić z żądaniem podwyżki. Minister skarbu nie będzie mógł prawdopodobnie zadosyć uczynić wszystkim życzeniom, bo nie spodziewa się w roku przyszłym zwiększenia dochodów, dła czego obrady nad budżetem w ministerstwie będą bardzo ożywione.

— *Polit. Corresp.* donosi, jak wiadomo, że minister wojny nie będzie w tym roku żądał podwyższenia etatu, lecz poprzestanie na sumie takiej, jaką w zeszłym roku uchwalono.

— Wedle prywatnego telegramu *Frankfurter Zeitung* cofnęły strony interesowane wniosek swój o ukaranie redaktorów *Frankfurter Ztg.*, skutkiem czego wypuszczeni będą wszyscy, jak się spodziewać należy, niebawem z więzienia.

— *Westf. Volksb.* donosi, że biskup padernbornski, Konrad, znajduje się u wóci holenderskich Scheveningen.

— Cesarz Wilhelm wyjeżdża 15. bm do Detmold; żądał uda się dnia następnego powozem na uroczystość odsłonięcia pomnika Hermana w teutoburskim lesie.

Francja. Emil Girardin zamieszcza w *La France* artykuł pod tytułem: „Upadek czy wzrost Francji“, w którym taki daje pogląd na ostatnią wojnę między Francją a Prusami:

Wojna exterminacyjna z r. 1870 — pisze Girardin — wyleczyła mnie ze szkolidowego błędu, w którym zrosłem mając żywo na uwadze zaszczytną i pełną chwały wojnę między Hiszpanią a Francją od r. 1808 do r. 1813, wojnę, która się skończyła świetnem zwycięstwem Hiszpanów i detronizacją Józefa Bonapartego. Otóż od ostatniej naszej wojny przyszedłem do przekonania, że jeżeli wojna jest już nieuniknioną, nie pozostaje nic jak tylko starać najusilniej o to, ażeby walka ograniczyła się na same wojska a ludność najmniejszego nie brała udziału w tym pojedynku ludów.

Wśród ogólnego i powszechnego szalu patriotycznego popełniłszy wszyscy — a ja byłem jednym z pierwszych — ogromny błąd, żeśmy nie wzięli w dostownem znaczeniu proklamacyi księcia Frydryka Karola, który dnia 12. Sierpnia 1870, w pamię-

niegodnego czynu, przejął mnie ciężki żal i zgroza, jak gdybym zamordował człowieka. Są to rzeczy, które trudno opowiedzieć... To jednak pewna, że gdybym mógł być własną krwią okupił życie tego ptaka, byłbym to uczynił w tej samej chwili. Dotąd jedyną pociechą w mojej nędzy, był szacunek dla samego siebie, gdyż nigdy nikomu żadnej nie wyrządziłem krzywdy. Obecnie, straciłem i tę ostatnią podpórę.

Tu zamilkł.
Podczas tego opowiadania twarze wszystkich obecnych wyrażały głębokie współczucie i politowanie. Jedna tylko twarz ogrodowego stróża wykrzywiona sarkastycznym uśmiechem, wyglądała w tym żywym obrazie jak łeb Meduzy. Milczał jednak.

Głęboko poruszony rzekłem do niego:
— Panie inspektorze, miej litość nad tym człowiekiem! Co się stanie z jego biednymi dziećmi?

Zołnierz uśmiechnął się ironicznie i odpowiedział z pewnym przyciskiem:
— Tem gorzej dla nich, że mają ojca złodzieja.

Nie tracąc odwagi, wyjąłem z kieszeni pigociofrankówkę i wciskając mu ją do ręki powtórzyłem moją prośbę.

— Za kogoż mnie pan masz? odparł on z oburzeniem. Ja pełnię tu moją powinność uczciwego człowieka, i nie bawię się w czułośćki. Schowaj więc pan swoje pieniądze do kieszeni — tu zamilkł chwilę i dodał uśmiechając się — *Si je n'étais pas bon enfant*, i gdybym nie lubił felietonów, zawezwałbym pana przed komisarza policji za uczynioną mi zniewagę.

Stojący tuż obok mnie jegomość, ze wstążką legii honorowej u surduta, którego nie zauważyłem był przedtem, zbliżył się do nadzorca, wziął go za rękę i rzekł do niego rubasznie:

— *Voyons mon vieux grognard*, dobrze jest mieć stalowe serce wobec świszczących kul i pękających bomb, ale nie wobec nieszczęśliwego człowieka — puść go wolno; znajdziesz nagrodę we własnym sumieniu.

— Tra la la, — odpowiedział żołnierz w tonie śpiewającym, skandując z przyciskiem sylaby — *Ce sont des balivernes*. — Ja znam tylko obowiązek, a sumienie moje jest z nim w tej chwili w zgodzie.

To rzekłszy pociągnął za sobą urchącego wyrobniaka, i dodał twardym głosem:
— *Allons, marche!*

Jegomość ze wstążeczką zagryzł usta, potem zbliżył się do mnie i rzekł głośno:
— On go prowadzi do komisarza policji, chodźmy za nim, przemówimy w sprawie tego człowieka.

— Uczyniłbym to z całego serca, ale jestem cudzoziemcem, wstawienie się moje za tym biedakiem mogłoby mu więcej zaszkodzić niż pomóc. Słowo pańskie, przy szaczytnym znaku jaki nosisz na piersi, przyniesie z pewnością pożądany skutek. — Ale mam do pana prośbę.

— Słucham pana, zrobię wszystko co jest w mojej możności.

— Los tego biedaka wiele mnie obchodzi, bardzo więc byłbym panu obowiązany, gdybyś wyszedłszy od komisarza, chciał tu wrócić i powiedzieć mi co się stało.

— Najchętniej.

— Wszakże, gdyby to miało oddalić pana od miejsca, ku któremu zamierzałeś iść, to pójde za panem i zaczekam go w pobliżu bióra komisarza policji.

— Szedłem właśnie od placu Vendome na lewy brzeg Sekwany, muszę więc koniecznie wracać tędy.

— A więc będę pana czekać tam, na tej ławce, naprzeciw posągu Spartakusa.

— *C'est convenu* — rzekł i podał mi rękę, i spiesznym krokiem podążył za oddalającym się żołnierzem.

Scena ta głęboko mnie wzruszyła — przez cały ciąg opowiadania wyrobniaka, a szczególnie w chwilach, kiedy go nadzorca traktował tak niemilosierdzie, odczuwałem wszystkie przejścia wewnętrznej męki tego biednego człowieka. Ale widok zacnego Francuza, który pod wpływem uczucia podobnego memu, pospieszał ratować tego

rozbitka, obudził we mnie niewymowną radość i wykrzyknąłem mimowolnie: niech żyje święta solidarność ludzka!

Tak... solidarność między ludźmi w dobrem, jest jedynem oguiewem łączącym ludzkość z Bogiem, gdyż w imię prawa miłości i prawdy, protestuje przeciw prawu lity — i siły. Kogo nie rozczuła niedola bliźnich i nie oburza fałsz, nizkość, lub niesprawiedliwość, ten nie jest człowiekiem.

Patrzyłem długo za odchodzącym Francuzem. Kiedy mi znikł z oczów, postąpiłem kilka kroków naprzód i usiadłem naprzeciw posągu Spartakusa.

Tyle już razy widziałem ten posąg, nigdy jednak nie przeszedłem obok niego obojętnie. Cudna ta kreacja, w którą stała wlać myśl i duszę, przemawia głosem dawnych i nowych pokoleń. Na widok tego ludowego szermierza staje mi przed oczyma cała wiekowa walka gminu z patrycyatem rodowym i pieniężnym, zmieniająca ciągle formy: raz wściekła i rozpaczliwa, w innych okresach niema a działająca, ale zawsze nieubłagana i coraz groźniejsza... Łatwo było rozbroić tych wiekowych szermierzy: dużo rozbra, trochę pieniędzy, danych nie dla pozbycia się kłopotu, ale po bratersku, szczerze zajęcie się ich losem umorzyłyby nienawisć i wytrąciłyby im miecz z ręki. Na nieszczęście, patrycyusze gieldowi, przemysłowi i inni, dalecy są od tych uczuć...

Wszystkie te myśli krążyły mi w głowie i wywoływały inne. Niewiem, ile czasu przesiedziałem na tej ławce. Dumanie moje przerwał głos Francuza, którego czekałem.

— Nie zwątpiłeś pan o mnie — rzecze mi on — to dobrze — ale musiałeś się okropnie wynudzić; wszak do półtorej godziny minęło jakeśmy się zostali; komisarz mieszka gdzieś na końcu świata.

— W towarzystwie tego żywego marmuru — rzekłem, wskazując na posąg — czas zdał mi się krótkim.

— Pojmuję to. Nasuwał mi się on także na myśl kilka razy, kiedy był u komisarza policji.

— Więc nic pan nie wskórałeś?

— Nic.

— To rzecz niepojęta! Cóż panu powiedział?

— *Il m'a d'abord reçu, comme un chien dans un jeu de quilles* (*). Zmodyfikował on swój ton szorstki, kiedy mu powiedziałem moje nazwisko; ale prośbę moją odrzucił stanowczo; a tego biedaka traktował jak psa; drżał on jak liść, co widząc, pocieszyłem go kilkoma słowy i zapisałem w pugilaresie jego adres.

— Cóż na to komisarz?

— *Il n'en était pas flatté* — tem więcej, że wychodząc, nie ukłonił mi się nawet.

Tu Francuz zamilkł chwilę, i dodał później w tonie smutnym ale z pewnem rozdrażnieniem:

— Dla tych ludzi litera prawa jest Alfą i Omegą. Dodaj do tego rodową francuzką pychę i próżność — każdy się tu nadyma i chce grać rolę ważnej osoby — zaczawszy od biórowego garsona co nosi liberyę. *Chacun veut faire sa petite autorité*. W magistraturze w ogólności, choroba ta przeszła w stan chroniczny. Tacy biórowi Jowisz, postępują z tymi co wpadają w ich obowiązkowe pazury, jak drapieżne zwierzęta — a ci potem w chwili danej, mszczą się doznanych krzywd, paląc nasze hotele i publiczne gmachy i rzucając policjantów do Sekwany. Artyści nasi robią Spartakusów z marmuru, a oni udają Spartakusów żywych. Co do naszego biedaka, pewny jestem że go wydobędzie z ich szponów, gdyż znam osobicie prefekta i właśnie w tej chwili idę do niego.

To rzekłszy, podał mi rękę, i pożegnał.

TEODOR BOŃCZA.

*) Przysłowie często tu używane: „Przyjęto mnie jak psa w kregielni.“

nym rozkazie dziennym powiedział, że wojna prowadzona jest tylko przeciw żołnierzom cesarza Napoleona III. a nie przeciw narodowi francuskiemu. Gorączkowe rozdrażnienie było tu złym, bardzo złym doradcą. Jeżeli zaś przedmiot ten ponownie poruszę, czynię to dla tego, ażeby nauka, którąśmy opłacili życiem 150.000 dzielnych naszych żołnierzy, utratą dwóch pięknych prowincyj i kontrybucją pięciu miliardów franków, nie była dla nas straconą na wypadek, gdyby nasze obecne zbrojenia się, które są wyłącznie odpornej natury, stały się kiedyś może przyczyną ponownej inwazyi nieprzyjacielskiej.

Gdyby do tego, uchojaj Boże, przyszło, natenczas nie wysyłamy w ogień *franciscanów*, którzy mniej zajmują się obroną kraju niż fantastycznymi swemi kostiumami! Precz z wojennymi maskarami!

O przymierzu z Anglią i polityce angielskiej w tym czasie pisze Girardin:

Nie waham się powiedzieć że polityka gabinetu Gladstona była w r. 1870 całkiem poprawną. Wolę naród, który poddaje się nieodzownej konieczności, niż naród, który wobec zwyciężkich postępów jednej strony traci wszelkie poczucie samodzielności. Bądźmy otwarci: Francja nie byłaby wiele zyskała na innej postawie gabinetu angielskiego, wojna byłaby tylko przybrała większe rozmiary. Lepiej dla nas jeżeli przestaniemy się lądzić przymierzem Anglii, bez którego mogliśmy w r. 1866 zabrać część Belgii. W takim razie nie było by przyszło do Sedanu, nasza armia nie dostalaby się do niewoli a kwestya Hohenzollernów w w Hiszpanii byłaby miała dla nas takie samo znaczenie, jak kandydatura Amadeusza.

— W Sorbonie odbyło się d. 9. b. m. rozdawanie nagród uczniom gimnazyjów paryżskich i wersalskich. O godzinie 12. zgromadzili się dyrektorowie i profesorowie gimnazyjów tudzież uczniowie, którzy mieli otrzymać nagrody. Minister oświecenia Wallon zasiadł na miejscu honorowem; po jego prawicy siedział Patin sekretarz akademii umiejętności, po lewicy zaś zasiadł prefekt Sekwany Duval, który za pojawieniem się w sali przyjęty został bardzo niesympatycznie przez liczną zgromadzoną młodzież; muzyka wojskowa zagłuszyła jednak głos niezadowolonych.

Minister Wallon miał mowę, przyjętą żywymi oklaskami. Minister mówił o szlachetnym współubieganiu się na polu nauki, zachęcał młodzież do cnotliwego prowadzenia się a w końcu wyraził nadzieję, że gorliwość profesorów i pilność uczniów doprowadzą do tego, że świeckie uniwersytety francuskie zachowają i nadal swą wyższość nad wszystkimi tego rodzaju zakładami prywatnymi. Po mowie ministra Wallona przystąpiono do rozdawania nagród, które odbyło się bez wszelkiego zajścia i demonstracyi.

Zgromadzeni opuszczali w wesołym usposobieniu salę, wznosząc głośnie okrzyki na cześć ministra, republiki i uniwersytetów państwowych.

— *Moniteur* donosi, że minister sprawiedliwości Dufaure, będący oraz prezydentem rady departamentu Charante, będzie miał mowę zagajającą, w której poda obszerny program polityki gabinetu. Rada ministrów obradowała już nad mową, którą Dufaure ma wypowiedzieć.

— Dzienniki republikańskie wyrażają wielkie niezadowolenie z wiadomości, że Donna Małgorzata, małżonka Don Carlosa, była w Pau na uroczystości rozdawania nagród w tamtejszym gimnazjum i że prefekt republiki odszczęśliwił małżonkę pretendenta bardziej, niż inne panie obecne tej uroczystości.

Hiszpania. Wczoraj już po zamknięciu dziennika otrzymaliśmy następujące telegramy:

Paryż 13. Sierpnia. *Moniteur* zaprzecza, aby gabinet madrycki domagał się od rządu francuzkiego pozwolenia na przechód wojsk hiszpańskich przez terytorium francuzkie. Cabrera przybył do Tuluzi.

Madryt 13. Sierpnia. *Gaceta* ogłasza dekret o nowym poborze 100.000 ludzi, wliczając dziewiętnastoletnich; dalej emisję tytułów 30% skonsolidowanego długu wewnętrzznego aż do wysokości 1500 milionów *pesetas*.

— Korespondent *Vaterlandu* z Very podaje list pisany rzekomo przez pewnego oficera alfonsistowskiego z obozu pod Seu d'Urgel. List ten datowany 4. Sierpnia tak opiewa: „Czytam w różnych dziennikach, że Alfonsiści zajęli kilka ważnych pozycji karlistowskich. Byłoby to bardzo przyjemnym, gdyby było prawdą, ale niestety, wiadomość ta jest wprost mylną.

Prawda, że po trzykroć uderzaliśmy na górę Corps, na której oszańcowali się Karliści, ale zawsze zostaliśmy odparci, a

przy ostatnim ataku mieliśmy 70 ludzi zabitych i rannych. Mały fort Solsona był także bombardowany i ucierpiał trochę; bylibyśmy może nawet wtargnęli doń, gdyby nie to, że Karliści bronią się jak diabły.

Dnia 27. z. m. postanowiono rozsadzić most kamienny, łączący miasto z fortami. Zadanie to powierzono oficerom inżynierii, lecz za zbliżeniem się do mostu, zostali powitani strzałami Karlistów i straciwszy kilku ludzi musieli się cofnąć.

Przed kilku dniami kolumna karlistowska omyliwszy nasze stráže weszła do cytadeli.

Jesteśmy szczęśliwi, że Francja pozwala przewozić przez swoje terytorium konwoje dla naszej armii, inaczej położenie nasze byłoby krytycznem.

Mówią, że Martinez Campos próbował za pomocą pieniędzy przyjść w posiadanie pozycyj, które obsadzić pragnie, ale Karliści odrzucili jego propozycje i są zdecydowani bronić się do ostateczności.

Inna wiadomość z Pucercdy, mówi, że 7. b. m. uderzyli Alfonsiści do szturm, ale odparci zostali z wielkimi stratami. W skutek tego zastanowiono roboty oblężnicze.

— Anglik pewien, który w charakterze korespondenta *Pall Mall Gazette* chciał zamieszkać w cytadeli Seu d'Urgel, ale przez Lizarrage grzecznie wyproszonej został, taki podaje opis oblężonych w Seu d'Urgel Karlistów:

„Gdy przybył do cytadeli, generał Lizarraga trzymał różaniec w ręku, a załoga otaczała go kołem. Widziałem ustawione na dziedzińcu fortecy dwa wielkie działa Kruppa, trzy inne ciężkiego wagi, dwa moździerze i około tuzina dział mniejszych. Nawet podczas uroczystości kościelnej pracowali kowale i cieśle około ustawienia dział. Wiele innych dział wyglądało z kazamat i baszt, a ogromne kupy bomb, kul i granatów stały na dziedzińcu. Dwa inne forty mają być równie uzbrojone. Magazyn prochowy zabezpieczony jest od pocisków

Trębacze dali znak do podwyższenia krzyża; ściemniło się i deszcz począł padać wielkimi kroplami. Lizarraga odkrywając głowę miał krótką przemowę:

„Biedni Hiszpanie, mówię, stoimy tu w obec wolnomurarzy Europy i jeżeli tak być musi, staniemy się męczennikami dla sprawy Bożej. Wy wszyscy, którzy śmiertelnie rażeni, polegacie, dostaniecie w udziale szczęśliwość wieki. Bóg jest z nami; walka, którą prowadzimy, jest walką za Boga. Czy jesteście gotowi przelać ostatnią kroplę krwi i przeciw całej Europie bronić honoru naszego kraju, skarbu naszej religii i wolności naszej?

Na każde zapytanie Lizarragi odpowiedzieli ochotliwie chórem tak! a gdy skończył, wołali: *Viva Dios! Viva Jesus! Viva la Virgen! Viva santu! Teresa! Viva Espanna! Viva los fueros! Viva Carlos septimo!*

Potem wzniesiono do góry krzyż, zbity z surowych desek, aby żołnierz w chwili zgonu mógł rzucić nań okiem i zacerpnąć męztwa w konaniu. Lizarraga mówił głosem pełnym i donośnym; jest on znakomitą mową.

— Wedle raportów madryckich z 8. b. m. wynosi armia, której wyłączeniem znaczeniem uganianie się za Karlistami, 40.000 ludzi. Sądziłoby należało, że pokaźna ta siła wystarczy na zapewnienie rządowi alfonsystowskiemu zupełnego powodzenia. Tymczasem nic nie słyhać o jakimś większym starciu. Jenerał Jovellar stanął w Cervera i znajdował się o jakie 40 do 50 kilometrów od swego przeciwnika Dorregaray'a, który przebywał w Surii, na północ od Manresy. Saballs stoi w Bannalas, na północ od Gerony. Do Pucercdy nadeszły znaczne zapasy broni i amunicyj dla jenerała Martinez Campos, który bombarduje bez ustanku cytadelę Seo de Urgel.

Anglia. W Izbie gmin wniósł Henry Mitchell doroczną interpelację w sprawie Fenian. Mowca uzasadniał żądanie uwolnienia uwięzionych Fenian, podnosząc, że tak długie trzymanie ich w więzieniu jest jedynym powodem niezadowolenia Irlandyj, a uwolnienie wywołałoby radość powszechną i rozprószyłoby ostatnią czarną chmurę na horyzoncie politycznym. Między innymi, które powinnyby skłonić rząd do wydania powszechnej amnestyi przytoczył mowca także ostatnią entuzjastyczną lecz mimo to całkiem spokojną manifestację w Dublinie. Deputowani Whalley i Mundella przyłączyli się do wniosku Mitchella, lecz rząd został dłużnym odpowiedzi.

Turecja. Z powodu powstania hercegowińskiego prasa europejska poświęca wielką uwagę południowo-słowiańskim krajom, mianowicie zaś Serbii i Czarnogórze, które w dany razie mogą wystąpić na

pierwszy plan akcyi europejskiej. Interesującym będzie poznać siły zbrojne tych państw, dlatego podajemy w tej mierze kilka szczegółów wedle *Journal des Debats*.

Czarnogóra nie ma stałej armii z wyjątkiem 100 jeźdźców stanowiących straż przyboczną księcia, 400 piechoty niby gwardyi i 400 perganiców czyli żandarmów. Ale Czarnogóra może na każde zawołanie wystawić 8 batalionów milicyi po 600 ludzi, 6 bateryi artyleryi górskiej z 400 ludźmi i 100 saperów. Do tych 6.000 ludzi blisko, można dodać 15.000 pospolitego ruszenia, podzielonego na 25 batalionów, w których każdy człowiek od dzieciństwa z bronią jest obeznany. Milicya jest uzbrojona karabinami nowego systemu, w arsenałach zaś znajduje się 12.000 karabinów dawnych Minié dla pospolitego ruszenia. Działa są brązowe starego francuskiego modelu La Hite.

Organizacya wojskowa Serbii jest wierzną kopią organizacyi szwajcarskiej. Armia stała liczy tylko 2.400 piechoty (6 batalionów), dwa szwadrony jazdy, 14 bateryi artyleryi i cztery kompanie saperów po 200 ludzi, razem więc armia stała liczy około 5.000 ludzi i 84 dział. Ale za nią idzie milicya pierwszego powołania licząca 240 batalionów, podzielonych na 10 brygad, razem przeszło 60.000 ludzi, 2.000 dragonów, 18 bateryi czyli 108 dział i 1.900 ludzi. Serbia więc może dziś wystawić do wojny, wedle *Journal des Debats* około 92.300 ludzi ze 192 działami polowemi, którą to siłę może jeszcze powiększyć 64 batalionów i 13 szwadronów, czyli razem 40.420 ludzi drugiego powołania. Wojska pierwszego powołania uzbrojone są karabinem Pasbody. Pomimo tak znacznych liczebnie sił, które dobrze prowadzone, mogą się stać groźnemi dla armii tureckiej, niebezpiecznie Serbom myśleć o wojnie zaczepnej. Żołnierze, a zwłaszcza oficerowie tureccy, wiele do życzenia pozostawiać mogą, ale nie jest to żołnierz zły, a w każdym razie w niczem nie podobny do tych wojsk, z którymi kiedyś wojował Jerzy Czarny, a przeciw którym jego improwizowane hufce wystarczały.

— **Powstanie Hercegowińskie.** Czytamy w *Polit. Corresp.*: „Półurzędowa *Turquie* konstatuje atak dość silnego oddziału powstańców na Trebinję, pojawienie się oddziału powstańców, złożonego głównie z Dalmatyńców i Czarnogórców, który usiłuje przerwać komunikację między Mostarem a Newesinje zajęcie Beremekli przez hufiec powstańców złożony z 250 Dalmatyńców i posuwanie się kolumny 1510 powstańców, także z Dalmatyńców złożonej, ku Boktche. Dalej mówi ten półurzędowy komunikat o popieraniu powstańców pieniędzmi i żywnością ze strony Dalmatyńców i Czarnogórców, o gromadzeniu się serbskiego korpusu armii nad granicą serbsko-bośniacką, co powstańcom dodaje otuchy.

Widzimy, pisze *Polit. Corresp.*, że w tym komunikacie półurzędowego organu jest wiele, może za wiele mowy o Dalmatyńcach którzy częścią przyłączyli się do powstańców, częścią tworzyć mają osobne oddziały, których siła zadziwić może. Tendencya tego komunikatu półurzędowego jest przejrzystą.

Na to widzimy się zniewoleni oświadczyć kategorycznie, że wszystkie owe daty półurzędowego organu tureckiego bardzo dalekie są od prawdy.

Jak już w poprzednim doniesieniu podnieśliśmy, niepodobna było mimo wszelkich starań ze strony kompetentnych czynników przeszkodzić przechodowi ludzi nieuzbrojonych z Bocche di Cattaro do Hercegowiny. Lecz liczba tych ludzi, którzy w taki sposób z Dalmacyi przeszli do Hercegowiny wynosi zaledwie parę set.

Jak z jednej strony przykro nam, że to przyznać musimy, to z drugiej strony dodajemy, że nawet tak nieznaczne posiłki, jakie powstańcy otrzymali z Dalmacyi dały powód do ściślejszego obsadzenia granicy. Doniesienie *Turquie* o zbieraniu się serbskiego korpusu armii nad granicą nigdy zapewne nie wywoła takiego zdziwienia, jak w Belgradzie.

— Z Dubrownika mamy następujący telegram z 12. b. m. pochodzący ze źródła słowiańskiego: Przedwczoraj miała miejsce krwawa walka pod Billechra, w której Turcy ponieśli ciężką klęskę.

Mowa tu prawdopodobnie o Bileszy, która leży w kierunku północno-wschodnim od Trebinje, na granicy czarnogórskiej. Zdaje się, że Turcy chcieli przeciąć powstańcom komunikację z Czarnogórą, ale im się to nie udało.

Azja. W Azji centralnej zaszły w ostatnich czasach bardzo ważne wypadki. Chan Chudojar, okrutny władca Kokandui został wygnany, i nowa ważna kwestya przybyła do tyłu dawnych. Powstanie w Kokandzie nie jest wprawdzie rzeczą niezwykłą; niezadowolone ludy tamtejsze buntują się zwykle co roku, ale chan, który każdy

taki pożar gasił strumieniami krwi swoich poddanych, umiał zawsze szczęśliwie utrzymać się przy władzy. Zawdzięczał on to głównie Rossyanom, którzy nieprzyjaciół jego, ilekroć przyszli na skargę, zawsze odsyłali z kwitkiem. Ale do czasu dzban wode nosi. Chudojar chan poróżnił się w ostatnich czasach z Rossyanami, którzy też pozostawili go w stauowczej chwili własnemu losowi. Dzisiejsze przesilenie w Kokandzie bardzo łatwo skończyć się może ujarzmieniem tego kraju przez Jakuba Bega, który pochodząc sam z Kokandui, nie zaniedba zapewne dobrej sposobności, aby usadowić się na opróżnionym tronie.

— Najświeższa poczta z Indyi wschodnich nie przyniosła żadnych ważniejszych wiadomości o teraźniejszym stanie zatargu angielsko-chińskiego. Minister angielski Wade i admirał Ryder krążą ciągle po wodach chińskich. O powrocie p. Wade do Pekinu nie ma nigdzie ani wzmianki. Na wyspie Formozie dotychczas nie ma pokoju. Niedawno stoczyli tam Chińczycy potyczkę z wyspiarzami, która wypadła pomyślnie dla tych ostatnich.

KRONIKA.

— **Żalobne nabożeństwa** za duszę s. p. namiestnika, hr. A. Gołuchowskiego, odbyły się w Tarnowie, (gdzie celebrował Najprz. ks. biskup), w Mielcu, Łańcucie, Rudkach, Boczni, Zbarażu, Buczaczu, Lisku i Pilźnie — wszędzie przy licznych udziałach ludności i wśród objawów głębokiego żalu po tak znakomitym i wysoce zasłużonym dostojniku i obywatelu.

* **Przytrzymamy oszust.** Wczoraj przyaresztowano komisarza handlowego, Chaima Leibę Waldera, który od kilku kupców tutejszych wyłudził towary. Oddano go do sądu.

* **Wczoraj skradziono** p. Jonaszowi Neuwelt z ganku domu pod nr. 212³/₄ paletot zimowy wartości 40 złr. Podejrzanego o popelnienie tej kradzieży zarobnika Maksyma Bożykowskiego przyaresztowano. — Wczoraj po południu zaś skradziono szewcowej z Gródka, Józefie Nimkiewiczowej, na placu krakowskim, z kieszeni woreczek z kwotą 70 złr. Śledztwo za sprawcą nieznanym zarządzone.

— **Właściciel hotelu Zorza** uprasza nas o zapisanie, że ani Jan Działkiewicz, — który jak doniesiono wczoraj, uwięziony został za kradzież koralu, ani też poszkodowana Katarzyna Capowa nie zostają w żadnym służbowym stosunku do rzeczonożego hotelu.

— **Dyrekcya Towarzystwa spozyczego** wzywa pp. członków tegoż Towarzystwa, aby w myśl § 50 i 55 statutu, wpisać we oraz pierwszą sierpniową ratę na udział zapłacili. W tym celu na razie wysłanym będzie upoważniony przez Dyrekcyę kursor, który na pobrane od członków sumy, drukowane i ostępowane kwity z własnoręcznym podpisem jednego z Dyrektorów wydawać będzie. Wpisowe wynosi 5 złr. w. a. zaś wpłata na udział w pierwszych pięciu miesiącach najmnie 2 zł. następnie zaś najmnie 1 zł. miesięcznie na każdy udział.

— **Zabytki po Koperniku.** *Gaz. Tor.* donosi, że archiwaryusz miejskiego archiwu w Gdańsku, nauczyciel wyższy p. Boeszer-meny wykrył trzy dokumenty dotyczące się Kopernika. Są to zapisy stanowiące legaty dla dzieci po siostrzenicy Kopernika, która miała być za Klemensem Mollerem w Starogardzie. Uwierzytelniony odpis tych dokumentów nadesłał rzeczony archiwaryusz niemieckiemu Stowarzyszeniu Kopernika w Toruniu.

— **W opactwie Westminsterkiem** dnia 31 Lipca odbył się obchód odsłonięcia pomnika, poświęconego pamięci uczonego podróżnika podbiegunowego Johna Franklina.

— **Pragnienie strzelców niemieckich.** Wiedeński *N. Fremdbl.* pisze: Rozgłos światowy, jakiego używają Niemcy w sztuce wychylania puharów od bardzo dawna, usprawiedliwiony został świeżo podczas zjazdu strzelców niemieckich w Stuttgardzie. Jak kolosalną była tam konsumpcya gorących napojów, dość przytoczyć następujące cyfry: a mianowicie wypito w ciągu kilku dni festynów 31.352 litrów wina beczkowego, wina butelkowego około 9000 butelek, a piwa 40.150 litrów.

— **Proces Mormonów.** Donosiliśmy o straszliwej zbrodni popelnionej przed 18 laty przez gminę mormońską w Utah nad jeziorem Sionem i procesie wytoczonym z tego powodu przez rząd Stanów Zjednoczonych zyjącym jeszcze uczestnikom morderstwa dokonanego na 133 osadnikach z Missouri. Wyznanie odnośnie uczynił jeden z arcykapłanów mormońskich, niejaki John Leed, który sam też brał udział czynny w zbrodni. Z Nowego Jorku tedy doniósł telegram dnia 8 b. m., że postępowanie dowodowe sądu przysięgłych w tej sprawie zostało już ukończone, lecz sędziowie nie mogli się zgodzić na orzeczenie winy, wiadomo bowiem, że tak w Ameryce jak w Anglii do wydania wyroku wymagane jest zgodne orzeczenie winy przez wszystkich członków sądu

przysięgłych. Długo i zacięcie spierano się mianowicie o to, na kim głównie ciężać może odpowiedzialność za rzeź dokonaną w Utah, w czasach, kiedy gmina mormońska nie ulegała prawie w niczem kontroli państwowej Unii. Byli tacy, którzy zwalali tę odpowiedzialność na naczelnika gminy, «proroka» Brighamą Younga; z zeznań świadków jednakże okazało się do wrodnie, iż tenże nie tylko nie przyłożył ręki do ohydnej owej zbrodni, ale nawet wcale nie wiedział o niej.

— **W meuzeryi**, wystawionej obecnie w Haidhausen, w Bawarii, zeszłej Soboty pogromca popisując się w klatce hyen, pochwycony został przez jedno z tych strasznych zwierząt i tylko przytomności swej zawdzięcza, że na miejscu nie został rozszarpany. Ciężko pokaleczony wydobyto z klatki, lekarze jednak oświadczyli że nie grozi mu niebezpieczeństwo.

— **Olbrzymiego żółwia** otrzymało niedawno w darze od królowej angielskiej akwaryum w Brighthelmie. Żółw ten przywieziony został do Anglii z wyspy Atlantyckiego oceanu Ascension czyli «Wniebowstąpienia». Waży trzy centnary i jest pierwszym tak wspaniałym okazem pomiędzy płazami tego rodzaju chowanymi w Europie.

— **Na stromych wybrzeżach Normandyi** dnia 1 b. m. rozbiła się łódź wioząca sześciu księży z odwiedzin u pewnego przyjaciela na wyspie Bresat, do Tréguier. Pięciu księży wraz z przewodnikiem utonęło a jeden tylko szczęśliwie dostał się na ląd.

— **Karkołonne popisy** na lnoch w ostatnich czasach były powodem kilku smutnych wypadków. O świeżym znów donoszą z Berlina. Niejaka miss Wictoria, w Poniedziałek po południu przejeżdżając po rozpiętej wysoko linie welocypedem, pośliznąwszy się upadła — mimo rozwieszonych niżej sieci bezpieczeństwa na ziemię, i skutkiem ciężkiego uszkodzenia wewnętrzznego po chwili zakończyła życie. Nieszczęśliwa liczyła dopiero 23 lat.

— **W pięknych Włoszech** czas mają teraz najszkaradniejszy. W *Opinione* czytamy skargi na ciągłą słotę. To samo dzienniki turyńskie, medyolańskie i genewskie donoszą o ciągłych burzach, orkanach i nawalnych deszczach. W Ligurii poprzerywane zostały w wielu miejscach, przez wezbrane strumienie, drogi żelazne, a pod Bra wymuloną została droga taka na przestrzeni 600 metrów.

— **Rozpowszechnianie niemoralnych obrazów** oraz pism, podług nowej ustawy amerykańskiej, karane będzie w Stanach Zjednoczonych bardzo surowo, gdyż dwuletnimi ciężkimi robotami i grzywną do 5000 dolarów u przestępców liczących przeszło 21 lat. Rozumie się, że ustawa przepisuje zarazem konfiskatę zakazanego fabrykatu.

— **Dziełopisarzowi Schlosserowi** zamierzają Niemcy wzniesić pomnik w rodzinnym jego mieście Jewer, w W. ks. Oldenburgskiem, i już na ten cel drogą składek zbierają fundusze.

— **Pożary torfowisk.** Z Płocka otrzymała *Gaz. Warsz.* wiadomości, że dokoła tego miasta palą się lasy i pokłady torfu, a gęsty, duszący dym ścieli się po ulicach miasta. W Pułtuskach pożary nie są rzadkością, ludność czuwa po nocach z obawy niebezpieczeństwa. Po sucha i upały niesłychane.

— **Samozwańczy hrabia Degenfeld.** Policja londyńska telegraficznie zawiadomiła w ostatnich dniach wiedeńską, że przebywa obecnie w Londynie młody człowiek mieniący się hrabią Wilhelmem Degenfeldem, oficerem austriackim, który popełnił mnóstwo oszustw. Szalbierz pod tem samym przybranym nazwiskiem dał się we znaki łatwowiernym kupcom i właścicielom hotelów innych także miast większych.

— **Poczucie** obywatelskich obowiązków niknie we Włoszech. I tak opowiadają dzienniki neapolitańskie, że do odbytych niedawno w sycylijskim mieście wyborów municypalnych z 35.000 mieszkańców stawiło się do urny wyborczej razem 21 wyborców!

— **Godne naśladowania.** Dnia 9go b. m. u burmistrza brukselskiego odbyło się zebranie przeszło sześćdziesięciu właścicieli hotelów, restauracji i t. d., którzy tak wobec siebie jak i wobec władzy zobowiązali się pod słowem honoru, przed prawie oznaczonym czasem polowania nie podawać swym gościom żadnej dziczyzny. Bezpośrednio po zapadnięciu tej uchwały wszyscy zebrani przybywszy do domu odesłali dla ubogich swoje zapasy dziczyzny.

— **Na wyspie Islandyi** podług ostatnich wiadomości wybuchy wulkaniczne trwają ciągle, i utworzył się nowy krater wulkaniczny, zionący lawą tego samego rodzaju, co jeden z dawniejszych kraterów w tej samej okolicy, mianowicie w okręgu Thingö. Popiołu na szczęście krater ten nie wyrzuca.

— **Dzwon cesarski** w Kolonii jeszcze nie chce dzwonić. *Köln. Ztg.* w jednym z ostatnich swych numerów pisze: «Dziwnie nieprzyjazna gwiazda przyświeca cesarskiemu dzwonowi. Dnia 3. b. m. po ponownym założeniu serca wprawdzie uderzyło ono o dzwon gdy wahało odpowiednio obciążono, wszelako nazajutrz dzwon znów wszelkiego odmówił posłuszeństwa». Niepojętą jest niezdarność «mistrza» któremu powierzono odlew tego spiżowego kolosa. Do-

piero po zawieszeniu dzwону, przekonywał się, że serce jest za krótkie! Poruszało je liną przed 37 a następnie 54 ludzi, lecz pomimo iż rozważano je prawie do poziomego położenia, nie dotknęło płaszczki spiżowego, i w chwili, gdy ustawał ruch lin, wracało do pierwotnego położenia. Musiano je wyjąć i zawieźć do fabryki w Bayenthal do naprawy, tymczasem i ta fabryka jak się pokazuje nie wiele mu pomogła. Tłumaczą się, że spiżu zabrakło; ktoś złośliwy odpowiedział na to, że należy zacząć do drugiej wojny ze zdobyciem potrzebnego materiału dla — serca!

— **Bankier br. Sina** w Wiedniu ciężko w ostatnich dniach zachorował. Lekarze nie robią nadziei wyzdrowienia, ponieważ chorobą jest puchlina wodna najgorszego rodzaju. Baron Sina jest ojcem księżnych de Castris (szwagrowej Mac-Mahona), Ipsilauti i Maurokordato, tudzież hrabiny Wimpffen.

— **O dżumie i cholery w Wschodzie** znajdujemy w dziennikach kilka nowych szczegółów. Intendentura sanitarna w Aleksandrii uchwalała, że pięciodniowa kwarantana, której podlegają w czasach pielgrzymek pobożnych okręty przewożące pielgrzymów, utrzymać być powinna i nadal, chociaż stan zdrowia pielgrzymów, którzy w miesiącach Marcu i Kwietniu b. r. przebyli kanał Suezki, a których liczba wynosiła 14.698, w ogólności przez cały czas był jednakowo zadowolniającym. Dżuma, która w styczniu r. b. panowała w miejscowości Nanas i Beniszer, zupełnie wygasła. Natomiast w Mezopotamii a szczególnie w Dywanii, mieście na południe od Bagdadu położonym nad Eufratem, pokazała się dżuma, zaś w miejscowości Hama, na południe od Aleppu, epidemia jakas w rodzaju cholery. Rząd turecki z tego powodu zarządził 14 dniową kwarantana dla towarów przywożonych z Bassory i ze strony całej zatoki perskiej. W Suezie popochu narobiła wiadomość, że w Adenie na statku przybyłym z Kochinchiny d. 7 Kwietnia podróżny jakiś zmarł na cholera.

GŁOSY PUBLICZNE.

Uwiedomienie.

W zakładzie moim wyższym wychowawczym, żeńskim, kurs nauk rozpocznie się w r. b. jak zwykle z d. 15go Września. Pomieszkaniom zmieniam: przenoszę zakład na 1sze piętro domu pod L. 1 przy ulicy dominikańskiej, gdzie pomieszczenie będzie bardzo obszerne i wygodne, i tak odpowiednie dla zakładu, jak niewiele podobnych możnaby znaleźć we Lwowie.

Ponieważ jeszcze go nie zajmuję, więc uprasam o zgłaszanie się do zapisu uczennic do domu, pod l. 8 ul. Chorażczyzyny, własność pana Hoffmana, codzień między godziną 10tą a 1szą w południe. Czas zapisu trwa od 24go Sierpnia do 6go Września.

Z każdym rokiem usiluję postępować jeszcze, ulepszać zakład, zakres jego naukowy wypełniać coraz gruntowniej; na rok szkolny mający się rozpocząć, mam zepewnioną wyborną pomoc nauczycielską.

Będzie to rok 25ty mojej pracy nauczycielskiej, której z szczerem zamiłowaniem oddałam życie, przy której chcę trwać, dokąd Bóg tej siły da. Wiele moich wychowanek są to już dziś z pomocą Bożą, prawdziwie chrześcijańskie i polskie niewiasty, pełniące roztropnie a gorliwie powinności jakie im padły, odznaczające się sumiennością i podniosłością charakteru i umysłu. Daj mi Boże pracować dalej z istotnym pożytkiem młodego pokolenia.

Felicja z Wasilewskich Boberska.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Przeniesienie.)

(Dokończenie.)

(?) W dalszej swej obronie położył Lisowicz główny nacisk na to, że nie miał zamiaru wyrządzić nikomu szkody, albowiem spodziewał się od swoich krewnych znacznych zasilków pieniężnych, któremi zamierzał pokryć kwoty sprzeniewierzone.

Po ukończeniu postępowania dowodowego, przedłożył wczoraj c. k. trybunał pp. sędziom przysięgłym czternaście pytań. Każde pytanie odnosiło się do jednego z faktów zarzuconych podsądnemu przez c. k. prokuratoryę.

Po wysłuchaniu wywodów zastępcy prokuratora p. Hołyńskiego i obrońcy podsądnego dr. Dobrzańskiego odpowiedzieli pp. przysięgli bądź to jednogłośnie bądź też większością głosów twierdząc na zadane sobie pytania.

C. k. trybunał skazał Lisowicza na podstawie tego werdyktu sędziów przysięgłych na czternastomiesięczne ciężkie więzienie, zaostrowane postem. Do wniosku c. k. prokuratory, ażeby Lisowicza, jako obcokrajowca, po odsiedzeniu kary, wydalic za granice królestw i krajów reprezentowanych w Radzie Państwa, nie przychylił się c. k. trybunał sądowy, moty-

wując swoje orzeczenie tem, iż Lisowicz otrzymał już poprzednio pozwolenie na stały pobyt w granicach państwa austriackiego.

OSTATNIA POCZTA.

Arcyksiężna Marya Teresa, małżonka Jego ces. i król. Wysokości Najd. Arcyksięcia Karola-Ludwika, przybyła dnia 9. b. m. do Ischl, gdzie zabawi przez całe lato.

Rada ministeryalna w ministerstwie spraw zewnętrznych, Józef Schwegel, jako kawaler król. węgierskiego orderu św. Szczepana, w myśl statutów tego orderu otrzymał tytuł barona.

Ks. Milan Obrenowicz przybył d. 11. b. m. z Pressburga do Budapesztu z kądem w nocy wyjechał do Bazias.

Uroczystości z powodu 100letniej rocznicy połączenia Bukowiny z Austryą i otwarcie wszechnicy w Czerniowcach, rozpoczną się nieodwołalnie dnia 3. Października i trwać będą przez następne dwa dni. Ogłasza to obecnie komitet krajowy. Główna uroczystość odbędzie się d. 4. Października. D. 3. t. m. nastąpi powitanie gości na dworcu kolejowym; w ogrodzie miejskim odbędzie się zabawa ludowa, wieczorem pochod z pochodniami, serenada, oświetlenie całego miasta i *soirée* u burmistrza w wielkiej sali ratuszowej. D. 4. Października rozpoczną się uroczystości nabożeństwem we wszystkich kościołach i cerkwiach, poczem wyruszą rozmaite deputacje, rady gminne i t. d. z gmachu, w którym mieści się wydział krajowy do gmachu w którym jest pomieszczony rząd krajowy celem złożenia wyrazów czci i podziękowania Najj. Panu, poczem nastąpi odsłonięcie pomnika Austrii, ustawionego niedaleko zabudowania rządowego. Po ukończeniu tej uroczystości nastąpi uroczyste otwarcie wszechnicy według programu, który ma nadesłać ministerstwo oświecenia. O godzinie 6. wieczorem bankiet dany na cześć gości przez kraj cały, oświetlenie pomnika Austrii, pochod z pochodniami urządzony przez uczniów. Dnia 5. Października zwiedzenie miasta i okolicy; po południu rozmaite zabawy urządzone przez studentów.

W ciągu bieżącego tygodnia rozesłane zostaną zaproszenia. Postanowiono zaprosić wszystkie niemieckie wszechnice państwa niemieckiego, Szwajcaryi i uniwersytet niemiecki w Dorpacie, wszystkich ministrów austriackich i węgierskich, osobistości zasłużone około Bukowiny i państwa austriackiego, obie Izby Rady państwa, wszystkie wydziały krajowe. Burmistrz wydał odezwę do mieszkańców, wzywając ich, ażeby w dniach uroczystości przystroili swe domy i ażeby przygotowali mieszkania na przyjęcie gości.

— Na obchód połączenia Bukowiny z Austryą wybity będzie medal, wyobrażający z jednej strony cesarową Maryę Teresę na tronie, tarczą swoją osłaniającą Bukowinę z napisem: *In memoriam solemnium saeculi arium Bucovinae cum Austria junctae*; z drugiej zaś strony herb Bukowiny i herb m. Czerniowiec z napisem: *Austriac graća Bucovina*.

Neue fr. Presse została skonfiskowaną, jak się dowiaduje *Czas*, za artykuł, w którym twierdzi, że pomimo zapewnień urzędu spraw zagranicznych, jakoby Austrija trzymała się ścisłej nieinterwencji co do powstania w Hercegowinie, *Neue fr. Presse* w skutek otrzymanych z pewnego źródła wiadomości jest również pewną, że rząd ma zamiar interweniować.

Nordd. Allg. Ztg potwierdza, że zakaz wywozu koni z Niemiec istnieje nadal; zrobiono tylko wyjątek dla małej ilości, przeznaczonych na wyłączny użytek króla włojskiego.

Konferencye starokatolicko-orientalno-anglikańskie w Bonn zagał 13. b. m. Döllinger długą przemową, poczem zgromadzenie rozpoczęło obrady, wedle programu ułożonego przez Döllingera.

Książę Milan powrócił 12. b. m. do Belgradu, gdzie był entuzjastycznie przyjęty przez ludność.

Na Kaukazie w kraju Swanecyi wybuchło powstanie. *Ruski Mir* powiada, że jest to najgórzyszczą część kraju Kaukazkiego, liczy 15,000 mieszkańców i zajęta została bez rozlewu krwi dopiero w r. 1869 przez generała Lewaszowa. Do owego czasu Saneci czyli Swaneci, lubo uznawali już zwierzchnictwo Rosyi częścią od r. 1838, częścią od 1837, nie płacili podatków i nie wpuszczali urzędników rosyjskich. Obecnie wzięli za broń z powodu zaprowadzenia podatku od wódki Wyslano przeciw nim wojsko.

Z Madrytu 11. Sierpnia donoszą: Cały materiał wojenny stoi już gotowy pod Seu de Urgel. Generał Martinez Campos rozpoczął ogólny ogień. Jak donosi telegram

z Seu de Urgel, Karliści odpowiadają żywo na ogień obłączy i panuje mniemanie, że obłączenie potrwa długo.

Kair 11. Sierpnia. Gubernator Sudanu doniósł tu, że król Abisyński zbiera wojsko, aby wtargnąć w granice Egipskie, gdzie niedostatecznie stoją załogi. Wicekról kazał najspieszniej wysłać tam liczne posiłki.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Wiedeń, 14. Sierpnia. Hr. Andrassy i kilku wyższych urzędników ministerstwa spraw zewnętrznych, którzy powrócili byli z urlopu, wyjechali znowu za urlopem z Wiednia. Najj. Pan ukasławił 214 więźniów w rozmaitych zakładach karnych.

Londyn, 14. Sierpnia. Mowa tronowa zamykająca posiedzenia parlamentu, podnosi przyjazne stosunki Anglii z zagranicznymi mocarstwami i wyraża nadzieję, że pokój europejski zostanie i nadal utrzymany.

Odpowiedz. redaktor: **Władysław Kozłowski.**

Przyjechali do Lwowa.

dnia 13. Sierpnia.

Hotel Europejski.

Pp. Ignacy Zborowski, proz. sąd. z Złoczowa. — Władysław Osmolski, oby. z Władypola. — Józef Poncet oby. z Ujścia — Michał Skrzyszowski, oby. z Belza.

Hotel Żorza.

P. Piotr Komornicki, oby. z Krakowa.

Hotel Angielski.

Pp. Henryk Zbierzchowski, radca sądu z Żółkwi. — Innocenty Kowalski, not. z Birczy. — Ignacy Żukaszewicz, oby. z Podhajczyk. — Józef Mięczyński, oby. z Palikrowy.

Hotel Langa.

Pp. Edward Ganscer, lekarz pulk. z Brzeżan — Jan Serwinkowski, oby. z Strutyna. — Mieczysław Skólski oby. z Werwolina.

Hotel Krakowski.

Pp. Marcei Gruszecki, oby. z Bukowiny. — Józef Lawrowski, oby. z Tarnowa.

Odechali ze Lwowa.

dnia 13. Sierpnia.

Pp. Ludomir Cieński, oby. do Okna. — Zygmunt Herrmann, oby. z Rzepniowa. — I'awel Gorka not. do Rawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 13. Sierpnia 1875.

Barometr 736.37mm. Psychrometr suchy + 19.75°C Psychrometr wilgotny + 17.38°C. Prężność pary 13.33mm. Wilgoć 78%. — Zachmurzenie 1. Wiatr SW. Ozon 5. Opad w mm. z ostatnich 24. godz. Temperatura powietrza + 12.40Rm.

Barometr idzie w górę.

z dnia 14. Sierpnia 1875.

Barometr 736.38mm. Psychrometr suchy + 20.38°C. Psychrometr wilgotny + 16.49mm Prężność pary 16.49mm. Wilgoć 93%. — Zachmurzenie 9. Wiatr WZ Ozon 6. Opad w mm. z ostatnich 24. godz. Temperatura powietrza + 1s.3Rm.

Barometr idzie w górę.

Pociągi kolejowe.

Odechodzą ze Lwowa

Do Krakowa: rano o godzinie 5. (pociąg czysto osobowy); po południu o godzinie 5. min. 5 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11. min. 25 (pociąg pospieszny); rano o godzinie 6. min. 35 (pociąg lokalny).
Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): rano o godz. 6. min. 20 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. min. 5 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10. min. 57 (pociąg osobowy).
Do Czerniowca: rano o godz. 6. min. 50 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. min. 50 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. min. 48 (pociąg mieszany);
Do Stanisławowa (przez Stryj): rano o godz. 7. min. 22 (pociąg mieszany);
Do Podwołoczysk (z Podzamcza): w południe o godz. 12. min. 26 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. min. 32 (pociąg mieszany).

W teatrze hr. Skarbka.

W Sobotę 14. Sierpnia 1875.

Po raz drugi:

NIETOPERZE

Komedia w 4. aktach przez E. Lubowskiego oryginalnie napisana.

O S O B Y:

Prezes	P. Zamojski.
Ewa, jego córka	Pni. Woleńska.
Leon, jej mąż	P. Woleński.
Cierpiewski, radca	P. Konarski.
Zadrzycki	P. Dobrzański.
Marek Babulewicz	P. Dębicki.
Zmijski	P. Fiszer.
Jozefa, jego żona	Pni. German.
Julian Zerowicz	P. Kwieciński.
Major	P. Zboński.
Nestrowicz	P. Linkowski.
Krzepczycki	P. Galasiewicz.
Krzepczycka, jego żona	Pni. Linkowska.
Jan, służący Prezesa	P. Skalski.
Garson	P. Dworski.

Rzecz dzieje się w Wierzbawiu.

(2833 3—3) **E d y k t.**

L. 16707. Ces. król sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem panią Justynę Dziubezyńską, kupcową w Krakowie, że przeciw niej J. Birckner kupiec w Wiedniu, pod dnem 17. Czerwca 1875. do 14486 na zasadzie wekslu z daty Wiednia 15. Marca 1875. z terminem zapłaty dnia 15. Czerwca 1875., na 160 zł. w. a. opiewającego wniósł pozew, w załatwieniu którego uchwała c. k. Sądu krajowego z dnia 18. Czerwca 1875. do 14486 nakaz zapłaty w dniach trzech wydanym został.

Gdy miejsce pobytu pozwanej (Justyny) Dziubezyńskiej nie jest wiadomem przeto c. k. sąd w celu zastępowania pozwanej Justyny Dziubezyńskiej na koszt i niebezpieczeństwo jej tutejszego adw. kraj. Dr. Czesznaka z substytucją adw. kraj. Dr. Rettingera kuratorem nieobecnej ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy wekslowej w Galicyi obowiązującej przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanej aby w wyżej oznaczonym czasie albo sama stała lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niej zastępcy udzieliła wreszcie innego obrońcę sobie wybrała i o tem c. k. sądowi doniosła, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użyła, w razie bowiem przeciwnym wynikię z zaniedbania skutki sama sobie przypisać by musiała.

Kraków dnia 16. Lipca 1875.

(2926 3—3) **E d y k t.**

L. 15.268. C. k. Sąd krajowy zawiadamia niniejszym edyktem p. Annę z Szubertów 1. Sobieniawską 2. Grabowską, Macieję Grabowską, Franciszka i Juliana Krzywdzińskich, wszystkich z życia i miejsca pobytu niewiadomych, że przeciw nim p. Władysław Schauer wniósł podanie o ekstatulację ze stanu biernego realności pod l. 242 gm. VIII. sumy 1400 złp. z pn. i ostrzeżenia pod poz. 2 i 3 ciężarów intabulowanych.

Gdy miejsce pobytu pozwanych jest niewiadome, przeto c. k. Sąd w celu zastępowania tychże na koszt i niebezpieczeństwo tutejszego adw. Dr. Wilkosza z zastępstwem adw. Dr. Stycznia kuratorem nieobecnych ustanowił.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwany aby w wyżej oznaczonym czasie potrzebne dokumenta ustanowionemu dla nich zastępcy udzielił, i o tem ces. król. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym wynikię z zaniedbania skutki sami sobie przypisać by musieli.

Kraków, 16. Lipca 1875.

(2993 3—3) **E d y k t.**

L. 7192. Dnia 12. Października 1875 i dnia 12. Listopada 1875 odbędzie się w Sądzie tutejszym publiczna licytacja realności pod l. 128 w Ruskiejwsi położonej.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 1330 zł., zaś wadium kwota 133 zł.

Resztę warunków licytacyjnych, jak również akt oszacowania można przejrzeć w tusądowej registraturze.

Z c. k. Sądu powiatow. miejsk. deleg.

Rzeszów dnia 27. Lipca 1875.

(3030 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 3129. C. k. Sąd powiatowy w Brzesku w sporze ustnym Ludwika Chronowskiego i Maryanny Chronowskiej w Jadownikach przeciw masie nieobjętej po s. p. Michale Łaska i Annie Łaskowniej w Jadownikach o oddanie w posiadanie kawałka gruntu do gospodarstwa pod l. 306 w Jadownikach należącego ustanawia się dla nieobjętej masy po s. p. Michale Łaska kuratorem Piotra Cygę z Jadownik i w tej sprawie termin na dzień 9. Września godzinę 9. rano wyznacza.

C. k. Sąd powiatowy

Brzesko dnia 21. Lipca 1875.

(2989 2—3) **E d y k t.**

L. 34.767. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wzywa niniejszym posiadaczy wedle podania zagubionych dwóch kart zastawu c. k. uprz. galic. akcyjnego Banku hipotecznego, a mianowicie:

a) karty zastawu Nr. 31460 za złoty zegarek z łańcuszkiem, medalion i pierścionek z rautem oszacowane na 120 zł., zastawione w dniu 24. Maja 1875. z terminem wykupu 24. Listopada 1875. za pożyczkę 90 zł. w. a.

b) karty zastawu Nr. 31513 na trzy złote pierścionki, oszacowane na 16 zł. w. a., zastawione w dniu 25. Maja 1875. z terminem wykupu 25. Listopada 1875 za pożyczkę 12 zł. w. a., ażeby powyższe karty zastawu w przeciągu jednego roku od dnia trzeciego ogłoszenia niniejszego edyktu licząc c. k. Sądowi krajowemu tem pewniej oka-

zali, ile że w przeciwnym razie karty te za umorzone uznane będą.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów, dnia 3. Lipca 1875.

(3009 2—3) **E d y k t.**

3. 26521. Vom k. k. Landesgerichte in Lemberg wird in Gemäßheit des von Wolf Reches gestellten Ansuchens die Einleitung der Amortisirung der angeblich in Verlust gerathenen Polizzen der galizischen allgemeinen Versicherungsgesellschaft, mittelst welcher Wolf Reches seinen Sohn Kellmann Reches und zwar gemäß Polizze 3. 617 vom 10. December 1871 auf den Betrag von 385 fl. zahlbar nach dem 1. Jänner 1883 versichert und gemäß Polizze 618 vom 10. December 1871 gegen versichert hat, bewilligt.

Diejenigen, welche auf vorerwähnte Polizzen einen Anspruch stellen wollen werden aufgefordert ihr Recht darauf binnen einem Jahre von unten angefügtem Tage an gerechnet, bei diesem Gerichte so gewiß nachzuweisen, widrigenfalls diese Polizzen nach Verlauf obiger Frist über neuerlichen Ansuchen des Amortisirungswerbens für amortisirt erklärt werden, — würden.

Vom k. k. Landesgerichte.

Lemberg, am 19. Juni 1875.

(3054 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 11953. C. k. Sąd obwodowy Tarnowski niniejszym edyktem wiadomo czyni, iż p. H. A. Katzenstein przeciw A. Nowmiast pto. 313 zł. wniósł pozew wekslowy w skutek czego wydany został dnia dzisiejszego nakaz zapłaty.

Ponieważ pobyt zapozwanego A. Nowmiast nie jest wiadomy, przeznaczył tutejszy Sąd dla zastępstwa na koszt i niebezpieczeństwo zapozwanego tutejszego adwokata doktora Forysta na kuratora, z którym wniesiony spór według Ustawy cyw. dla Galicyi przepisanej przeprowadzonym będzie, ustanowił.

Tym edyktem przypomina się zapozwanemu, ażeby w przeznaczonym czasie albo się sam osobiście stawił, albo potrzebne dokumenta przeznaczonemu zastępcy udzielił lub też innego obrońcę obrał, i tutejszemu Sądowi oznajmił ogólnie do bronięcia prawem przepisane środki użył, inaczej z jego opóźnienia wynikające skutki sam sobie przypisaćby musiał.

Tarnów dnia 29. Lipca 1875.

(2999 2—3) **E d y k t.**

L. 1385. C. k. Sąd powiatowy w Zborowie do powszechnej wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensyi Dawida Schohan w kwocie 8 zł. 38 ct. w. a. z pn. rozpisano publiczną przymusową sprzedaż realności pod liczbą kons. 45 w Daniłowcach położonej, dłużniczki Maryi Chama własnej, w trzech terminach:

dnia 20. Września 1875.,

dnia 26. Października 1875.

i dnia 30. Listopada 1875. każdą razą o godzinie 9 przed południem w Sądzie tutejszym odbywać się mających.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 69 zł. w. a., wadium wynosi 6 zł. 90 ct. w. a.

Realność powyższa na dwóch pierwszych terminach tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim terminie także niżej takowej sprzedaną zostanie.

Akt opisania i oszacowania, jakoteż bliższe warunki licytacyjne mogą być w tusądowej registraturze przejrzane.

Zborów 13. Marca 1875.

(2978 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 11558. Ze strony c. k. Sądu obwodowego jako Sądu handlowego w Tarnowie wiadomo się czyni, że na dniu dzisiejszym w rejestr handlowy dla firm pojedynczych, firma: „Aleksander Zysek właściciel gorzelniparowej i przedsiębiorca handlu trzodą w Podgórskiej Woli“, wpisana została.

Tarnów dnia 29. Lipca 1875.

(3003 2—3) **E d y k t.**

L. 41846. C. k. Sąd krajowy jako handlowy niniejszym edyktem uwiadamia p. Bolesława Mniszek z miejsca pobytu niewiadomego, że przeciw niemu i przeciw p. Eligi Mniszek, — p. Hersch Selzer dnia 3. Sierpnia 1875 do l. 41846 o wydanie nakazu zapłaty na 1700 złr. z pn. prosił, w skutek którego podania równocześnie nakaz zapłaty wydany został.

Gdy miejsce pobytu p. Bolesława Mniszek nie jest wiadome, postanawia temuż sąd na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratora w osobie p. Adwokata Dr. praw Goreckiego, z substytucją p. adw. Dr. praw Dwidowskiego, i powyższy nakaz zapłaty p. Kuratorowi Dr. Goreckiemu wręcza, o czym się p. Bolesława Mniszek niniejszym edyktem uwiadamia.

Lwów dnia 6. Sierpnia 1875.

(2976 2—3) **E d y k t.**

L. 5529. C. k. Sąd obwodowy dla spraw wekslowych w Samborze zawiadamia niniejszym z życia i miejsca pobytu niewiadomą Klarę Winnicką, że w celu doręczenia jej na-

kazu zapłacenia z dnia 9. Grudnia 1874 l. 22695 przeziw niej jako akceptantce wekslu z daty Stryj dnia 17. Marca 1873 na 130 zł. w. a. opiewającego względem zapłacenia całej sumy wekslowej z pn. na rzecz żyrataryusza wekslu tego Jakóba Borika wydanego na skutek próby powoda z pres. 26. Marca 1875 l. 5529 dla niej kuratorem adw. Dr. Budzynowskiego z zastępstwem adw. kraj. Dr. Pawlińskiego ustanowio i doręczenie rzeczzonego nakazu pierwszemu z nich zarządzone.

Wzywa się tedy Klarę Winnicką aby ustanowionemu jej kuratorowi informację do obrony udzieliła lub też innego zastępcę sobie obrała i Sądowi tegoż oznajmiła, gdyż w razie przeciwnym niepomyślne skutki z tąj wynikię sama sobie przypisze.

Sambor 21. Marca 1875.

(2998 2—3) **Ogłoszenie.**

L. 844. C. k. Sąd powiatowy w Zborowie podaje do wiadomości, że Fedko Joteko, włościan z Jackowiec została uchwałą c. k. Sądu obwodowego w Złoczowie z dn. 16. Stycznia 1875. l. 12.435 za marnotrawcę uznany, w skutek czego dla niego kuratora w osobie Fedko Swityk, gospodarza z Jackowiec ustanowiono.

Zborów 10. Lutego 1875.

(2992 2—3) **E d y k t.**

L. 10.836. C. k. Sąd krajowy podaje do powszechnej wiadomości, iż odbędzie się w gmachu c. k. Sądu krajowego dnia 13. Października 1875. o godzinie 10. zrana przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację pola goniczego „Gustaw“ obok Byczyny w Wielkiem Księstwie Krakowskiem położonego.

Cenę wywołania stanowić będzie wartość szacunkowa w kwocie 400 zł. w. a. w razie jednak nie osiągnięcia korzystniejszej ceny, pole to nawet poniżej kwoty szacunkowej sprzedanem będzie.

Chęć kupna mający winien przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji sądowej, wadium w ilości 40 zł. w gotówce lub w publicznych papierach kredytowych wedle kursu w dniu licytacji poprzedzającym notowanego.

Inne warunki licytacyjne jak również wyciąg hipoteczny i akt oszacowania można przejrzeć w registraturze Sądu krajowego.

Kr. ków 2. Lipca 1875.

(3013 2—3) **E d y k t.**

L. 36.732. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek próby Jonasza Reischera w sprawie tegoż przeciw Stefanowi Wysockiemu pto. 600 zł. a. w. z dnia 26. Maja 1875 do l. 14.291 termin na dzień 7. Lipca a uchwała z dnia 16. Lipca 1875. l. 36.732 nad dzień 15. Września 1875. o godzinie 11. rano do wniesienia dupliki i dalszej rozprawy ustanowiony został.

Powyższa uchwała doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomemu Stefanowi Wysockiemu do rąk równocześnie w osobie adwokata Dr. Wilhelma Zuckera z zastępstwem adwokata Dr. Weissa ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Stefana Wysockiego, aby w należytem czasie ustanowionego kuratora, lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosił i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisać będzie musiał.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego

Lwów, dnia 16. Lipca 1875

(3042 2—3) **E d y k t.**

L. 8411. W stanie biernym przedtem do Nachmanna Schiffmanna teraz do Berla Töllera należącej realności w Tarnopolu pod l. 307/177 położonej jest według Dom. 5 pag. 309 n. 1 on. suma 400 złp. na rzecz nieznaney masy Lindenfelsa zaprenotowaną.

Gdy Berl Töller o wykreślenie tej prenotacyi prosił de praes. 19. Lipca 1875. do l. 841 wniósł, przeto wyznaczono w myśl §. 45 ust. hyp. termin do rozprawy na dzień 24. Sierpnia 1875. o godzinie 10. przed południem i mianowano dla nieznaney masy Lindenfelsa, a względnie w razie gdyby ta już przyznana była, dla nieznanych spadkobierców Lindenfelsa p. adw. Dr. Weisteina kuratorem ad actum, a zastępcą tegoż pana adw. Dr. Sternklara.

O czym c. k. Sąd obwodowy niniejszym edyktem spadkobierców Lindenfelsa zawiadamia.

Tarnopol dnia 2. Sierpnia 1875.

(3035 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 1290. W dniach 9. Września, 13. Października i 22. Listopada 1875. każdą razą o godzinie 10. z rana odbędzie się w tutejszym Sądzie publiczna sprzedaż realności Maryi i Bazylego Tychowskich w Rozdziałowicach pod C. Nr. 35 położonej na rzecz Getzla Weingartena celem pokrycia 200 zł. w. a.

Cena wywołania ustanawia się cena szacunkowa t. j. kwota 1200 zł. w. a., zaś

wadium wynosi kwotę 200 zł. w. a.

Bliższe warunki licytacyjne przejrzeć można w tusądowej registraturze.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Rudki, dnia 20. Maja 1875.

(3045 2—3) **E d y k t.**

L. 2616. C. k. Sąd powiatowy w Wadowicach dodatkowo do ogłoszonego edyktu z dnia 21. Maja 1875. l. 1048 zawiadamia niniejszym osoby interesowane, że w sprawie egzekucyjnej dyrekcji c. k. zakładu kredytowego włościańskiego przeciwko spadkobiercom Wojciecha Skawickiego o kwotę 350 zł. względem przeprowadzenia licytacyjnej sprzedaży realności pod Nr. k. 63/29 w Chrzastowicach mianował dla niewiadomych i z miejsca pobytu nieznanych wierzycieli s. p. Wojciecha Skawickiego tudzież dla wierzycieli Agnieszki Skawickiej kuratorem Dr. Mecnarowskiego adwokata w Wadowicach.

Wadowice dnia 29. Lipca 1875.

(2973 2—3) **Rundmachung.**

3. 5025. Das k. k. Bezirksgericht in Sniatyn gibt hiemit den unbefannten Erben nach Kopel Melzer respectve Ovadie Melzer bestimmt, daß Simon Stanger aus Sniatyn unterm 25. Juni 1875 3. 5025, eine Klage wider Wolf Stanger, Ettel Kreisler verheiratet Frenkel und Erben nach Kopel Melzer respectve Ovadie Melzer wegen Aufhebung der Gemeinschaft der Realität sub C. Nr. 887 alt 236, I neu in Sniatyn ausgetragen hat, und daß mündlichen Verhandlung hierüber eine Tagfahrt auf den 27. August 1875 pm 9 Uhr 3. M. bestimmt wurde.

Das für die unbefannten Erben bestimmte Rubrum wird dem bestellten Curator Hr. Usher Melzer zugestellt, welchem sie ihre Befehle mitzutheilen, oder einen anderen Sachverwalter zu bestellen haben.

Sniatyn, am 30. Juni 1875.

(3010 2—3) **E d y k t.**

L. 13912. Ces. król. wyższy Sąd krajowy Lwowski podaje niniejszym w myśl ustawy z dnia 25. Lipca 1871. l. 96 Dz. p. P. do powszechnej wiadomości, że w skutek próby Mojżesza Scherl i Dawida Windweker o utworzenie nowego ciała tabularnego dla realności pod l. k. 260 pod l. top. 187/237 na ulicy krawieckiej w Kołomyjskim powiecie sądowym i w tamtejszej gminie podatkowej położonej, składającej się z gruntu w objętości 66²² sążni kwadr. wprowadza się postępowanie ustawą z dnia 25. Lipca 1871. do l. 96 Dz. p. c. k. Sądowi powiatowemu w Kołomyi poleconem zostało, ażeby tenże wygotował projekt utworzyć się mającego ciała tabul., któryto projekt w tymże c. k. Sądzie powiatowym przeznaczonym być może, a od dnia 1. Września 1875. za księgę gruntową uważanym będzie, równie oznajmia się, że od dnia 1. Września 1875. począwszy, nowe prawa własności zastawu i inne prawa hipoteczne na wyżej opisaney nieruchomości jako nowe ciało tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mającej, tylko przez wpis do księgi hipotecznej nabyte, ograniczone na innych przeniesione uchylone być mogą.

Równocześnie wzywa c. k. wyższy Sąd krajowy wszystkich, którzyby

a) na zasadzie praw przed dniem otwarcia tego nowego ciała tabularnego nabytych, domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania bez różnicy, czy zmiana ta przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości, lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma,

b) już przed dniem otwarcia nowego ciała tabularnego na nieruchomości tej, lub na jej częściach nabyli prawa zastawu służebności lub inne prawa do wpisu hipotecznych przydatne, o ile prawa te, jako należące do dawniejszego stanu biernego wpisane być mają, a przy założeniu nowego ciała tabularnego wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. Sądzie pow. w Kołomyi swoje oznajmienie do ostatniego Grudnia 1875 tem pewnej wnieśli, ile że w przeciwnym razie utracą prawo popierania oznajmienie się mających roszczeń przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych, prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Nakoniec czyni się uwagę, iż obowiązku zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłosić się mające z księgi tabularnej, już do użytku służyć nie mającej lub z załatwienia sądowego widoczne jest, lub że jakie podanie stron odnoszące się do tego prawa do Sądu wniesionem zostało, tudzież, że restytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca nie ma.

Z c. k. wyższego Sądu krajowego.

Lwów, 27. Lipca 1875.

(3017 2-3) **E d y k t.**

L. 6351. C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu oznajmia niniejszym, że równocześnie konkurs do całego, gdziekolwiek znajdującego się ruchomego, jako też do nieruchomego, w krajach, gdzie postępowanie konkursowe z 25. Grudnia 1868. l. 1 z roku 1869 r. b. u. p. jest obowiązującym, położonego majątku Arona Leiby Feigenbauma w Tarnopolu zamieszkałego, otworzony został.

Do przeprowadzenia tego konkursu ustanowiono komisarzem konkursowym c. k. adjunkta obwodowego p. Horaka w Tarnopolu, a tymczasowym zawiadowcą masy konkursowej tutejszego adwokata Dr. Mantla.

Wszyscy, którzy do tej masy rozbiorowej jako konkursowi wierzyciele z swemi żądaniami wystąpić zamierzają, mają swoje wierzycielności, gdyby nawet o takowe spór był w toku, w przeciągu 60 dni, od dnia ogłoszenia tego edyktu począwszy, w tutejszym c. k. Sądzie obwodowym wedle przepisów postępowania konkursowego, celem zapobieżenia zagrożonym tamże następstwom zgłosić, a na terminie 29. Października 1875. ogodzinie 10. przed południem, który płynność i podstawę umieszczenia tych wierzycielności wykazać.

Zgłoszonym wierzycielom, stawającym na ogólnym terminie, przysługują prawo wybrać w miejsce tymczasowego zawiadowcy masy tegoż zastępcy i członków wydziału wierzycieli, tymczasowo urzędujących, inne osoby swego zaufania.

Tymczasowo wyznacza się termin do zatwierdzenia zamianowanego przez Sąd zawiadowcy masy, lub ustanowienia innego zawiadowcy i tegoż zastępcy, jako też do wyboru tymczasowego wydziału wierzycieli na d. 17. Sierpnia 1875. o 10. godz. przed południem na którym to terminie wierzyciele jawić się i dla wykazania swych pretensyj potrzebne dowody, przedłożyć mają.

Nareszcie wzywa się wierzycieli nie mieszkających w okręgu c. k. Sądu powiat. m. del. w Tarnopolu by wedle §. 111 u. k. pełnomocnika mieszkającego w Tarnopolu celem doręczenia mu dalszych uchwał w tej sprawie oznajmili, inaczej im bowiem na wniosek c. k. komisarza konkursowego na ich koszt i niebezpieczeństwo kurator z urzędu ustanowionym będzie.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania konkursowego będą w dzienniku urzędowym Gazety Lwowskiej do wiadomości podane.

Tarnopol dnia 4. Sierpnia 1875.

(3032 2-3) **E d y k t.**

L. 4229. Dnia 9. i 28. Września i 15. Października 1875. każdą razą o godzinie 9. rano w Sądzie tutejszym odbędzie się publiczna egzekucyjna sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod Nr. b. 191 w Gorlicach położonego na 1120 zł. oszacowanego ciału tabularnego niestanowiącego, przy trzecim terminie nawet niżej ceny szacunkowej.

Akt opisania i oszacowania i warunki licytacyjne w Sądzie przejrzeć można.

Przeworsk dnia 18. Lipca 1875.

(3040 2-3) **Konkurs.**

L. 1343/R. s. o. Niniejszym rozpisuje się konkurs na posady nauczycielskie przy reorganizowanych szkołach w następujących miejscowościach:

a) w powiecie Samborskim

1. w szkołach etatowych w Wojutyczach, Torczynowicach, Rakowie, Rajtarowicach, Stupnicy, Łużku dolnym, Wołoszczy, Bilinie wielkiej, Radłowicach i Dorozowie z płacą roczną 300 zł. i wolnem pomieszkaniem,
2. w szkołach filialnych w Keniowie, Torhanowicach, Bukowie, Brześcianach, Rogóźnie, Bylicach, Kornalowicach, Czerchawie, Bykowie, Humieńcu i Kranzbergu z roczną płacą 250 zł. i wolnem pomieszkaniem.

b) w powiecie Rudeńskim:

1. w szkołach etatowych w Kołodrubach, Koropużu, Werbiżu, Laszkach zawiązanych, Tuligłowach i Nowosiółkach goszczących z płacą roczną 300 zł. i wolnem pomieszkaniem, zaś w Chłopach i Czajkowicach po 400 zł. i wolnem pomieszkaniem, w Komarnie posada kierującego nauczyciela o płacy 450 zł. 50 zł. za kierownictwo i wolnem pomieszkaniem. posada młodszego nauczyciela o płacy rocznej 270 złotych a. w.
2. w szkołach filialnych w Pohorcach, Powerchowach i Podhajczykach z roczną płacą 250 zł. i wolnem pomieszkaniem.

c) w powiecie Drohobyckim:

1. w szkołach etatowych w Nahujowicach, Bolechowcach, Wróblowicach, Horucku, Bronicy z płacą roczną po 300 zł. i wolnem pomieszkaniem, w Gajach niższych, Letni i Medenicach z płacą roczną po 400 zł. i wolnem pomieszkaniem,
2. w szkole filialnej w Tynowie wolne pomieszkanie i 250 zł. a. w. rocznej płacy.

d) w powiecie Turczańskim:

1. w szkołach etatowych w Wysocku wyznem, Hniku, Libuchorze, Jabłonce niższej, Wolczem, Chaszczowie i Łomnie z roczną płacą 300 zł. i wolnem pomieszkaniem.

e) w powiecie Staromiejskim:

1. w szkołach etatowych w Grodowicach Leninie wielkiej, Struszewicach i Biliczu o rocznej płacy 300 i wolnem pomieszkaniem.

We wszystkich szkołach prezentuje Rada szkolna miejscowa w Wróblowicach tylko i Grodowicach wykonuje to prawo dotyczący obszar dworski.

Kandydaci lub kandydatki ubiegający się o te posady winni podania w zaopatrzone w potrzebne świadectwa służbowe i kwalifikacyjne wnieść za pośrednictwem swej przełożonej władzy najdalej do końca Września b. r. do tutejszej c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Sambor dnia 8. Sierpnia 1875.

C. k. radca Namiestnictwa i starosta jako prezydujący.

Kundmachung

der galiz. k. k. Finanz-Landes-Direction

Z. 34.231. Im Grunde hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 27. Juli 1875 Zahl 19.900 werden die Verhandlungen zur Sicherstellung des Ertrages der allgemeinen Verzehrungssteuer von Wein, Weinmost, Obstmost und Fleisch mittelst Abfindung und Pachtung für das Jahr 1876 in derselben Weise vorgenommen werden, wie dieses bezüglich der gleichen Verhandlung für das Jahr 1875 der Fall war.

Dieses wird mit dem Bemerkten zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß zu Folge hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 18. Juni 1869 Z. 17.074 jene Parteien, welche sich mit dem Verschleisse steuerbarer Getränke oder mit steuerpflichtigen Viehschlachtungen zur Ausschrottung des Fleisches, zum Handel mit abgestochenen Vieh oder zum Wirthschaftsbedarf befassen wollen, nur dann im Grunde des §. 10 des Kreis-Schreibens des galizischen Landes-Guberniums vom 5. Juli 1829 Zahl 5039 um Ertheilung des gefällsamtlichen Erlaubnißscheines zum Betriebe ihrer Unternehmung bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direction anzufuchen haben, wenn sie den Betrieb der genannten Unternehmungen erst beginnen wollen.

Dagegen tritt bezüglich derjenigen Parteien, welche den Betrieb jener Unternehmungen nur weiter fortführen wünschen und schon im Besitze von gefällsamtlichen Erlaubnißscheinen sind, die Nothwendigkeit nicht ein, um die neuerliche Ertheilung eines gefällsamtlichen Erlaubnißscheines einzuschreiten, weil der Einmal erwirkte Erlaubnißschein für die ganze ununterbrochene Dauer der Unternehmung zu gelten haben.

Lemberg, den 31. Juli 1875.

(3022 3-3) **E d y k t.**

Nr. 37.976. C. k. Sąd krajowy wiadomo czyni, że na żądanie Ferdynanda Bockenheima kuratora masy spadkowej ś. p. Maryi Wadowskiej dozwala na wprowadzenie postępowania amortyzacyjnego w celu wykreślenia ze stanu dłużnego jednej czwartej części połowy dóbr Gwoździec wedle D. 434 p. 212 n. 32 haer. do Maryanny Wadowskiej a właściwie masy spadkowej tejeże należnych sumy 6000 złp. na zasadzie wyroku Trybunału Apelacji z dnia 18. Sierpnia 1814 i Najwyższego Trybunału z dnia 15. Marca 1815 na rzecz masy ks. Karola de Nassau Siegen jak D. 129. p. 192 m. 16 on. zaintabulowanej, wzywając z imienia, nazwiska i miejsca pobytu niewiadomych spadkobierców lub prawonabywców Karola księcia de Nassau Siegen, by pretensje swoje, jakieby z tytułu powyższej intabulacji rościć sobie mogli, w przeciągu jednego roku w tutejszym c. k. Sądzie krajowym t. j. do dnia 30. Sierpnia 1876 tem pewniej zgłosili, ileże w razie przeciwnym ekstatulacja powyższej sumy na żądanie właściciela tych części dóbr Gwoździec z ich stanu biernego dozwolona zostanie.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 24. Lipca 1875.

(3039 3-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 5954. Celem obsadzenia dwóch posad starostów w randze VII. klasy, ewentualnie dwóch posad sekretarzy Namiestnictwa w randze VIII. klasy, rozpisuje się konkurs do końca b. m.

Ubiegający się winni swe podania zaopatrzone w dowody kwalifikacji wnieść w terminie powyższym w drodze właściwej do C. k. Prezydium Namiestnictwa.

Lwów dnia 8. Sierpnia 1875.

(2995 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 1459. C. k. Sąd powiatowy w Bełżu oznajmia niniejszym, że celem zaspokojenia pretensji Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w kwocie 150 zł. w. a. z pn. odbędzie się w Sądzie tutejszym publiczna przymusowa sprzedaż realności dłużników: Wasyla, Fedka, Iwasia i Anny Maślanków pod l. k. 40/29 w Machnowku położonej, w trzech terminach, a to w dniach 2. Września, 4. Października i 3. Listopada 1875. r., każdym razem o godzinie 10. rano, pod warunkami, które w registraturze tutejszej przejrzeć można.

Cena wywołania wynosi 500 zł. w. a.

Wadium 50 zł. w. a.

Bełż, dnia 6. Lipca 1875.

(2996 3-2) **Obwieszczenie.**

C. k. Sąd powiatowy w Bełżu oznajmia niniejszym, że celem zaspokojenia pretensji Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, w kwocie 133 złr. 76 ct., w. a. z pn. odbędzie się w Sądzie tutejszym publiczna przymusowa sprzedaż realności dłużników Iwana i Maryi Kolenda, oraz andrucha Kusij, pod l. k. 29. sub rep. 60 w Bo ratynie położonej, w trzech terminach, a to w dniach 2. Września, 4. Października i 3. Listopada 1875, każdym razem o godzinie 10. przed południem, pod warunkami, które w registraturze tutejszej przejrzeć można.

Cena wywołania wynosi 400 złr., wadium 40 zł. w. a.

Bełż, 7. Lipca 1875.

Doniesienia prywatne.

(2369 20-?)

BALSAM VETORINIEGO

Od 70 lat bez żadnej reklamy znany i przez znakomitości lekarskie uznany i zalecony jako niezawodny środek na reumatyzm, osłabienie nerwów, kurcze, ból zębów, fluksy, szczególnie na rany i poparzenia. — Dostać można w każdej aptece i w fabryce we Lwowie, **fakon po 1 zł. 50 ct.**

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezwzględnie po kursie dziennym.

(2367 20-)

Nakładem wydawnictwa „Gazety Lwowskiej“ opuściło prasę dzieło

Olej i wosk ziemny

w Galicyi

przez Edwarda Windakiewicza c. k. radcę górniczego i jest do nabycia w Administracyi „Gazety Lwowskiej“ po cenie 2 zł. w. a.

1555

2941 2 3 Obwieszczenie.

Podpisany podaje do powszechnej wiadomości, iż z początkiem Listopada 1875 w zakładzie wychowawczym lwowskich Sióstr Miłosierdzia, otwarte będą trzy miejsca dla biednych sierot, płci żeńskiej, od lat 10—14, ze stanu mieszczaństwa lwowskiego, osobliwie dla pokrewnych lub powinowatych z osobą fundatora ś. p. Jana Chodorowicza, byłego obywatela lwowskiego lub tegoż małżonki ś. p. Magdaleny z Bernackich Chodorowiczowej, przystępne, w którymto zakładzie sieroty przyjęte, przez cztery lata wychowywane i oprócz tego skromnie wyposażone będą.

Dr. Tytus St. Lewakowski.
kurator fundacyi ś. p. Jana Chodorowicza, mieszkający we Lwowie przy ulicy Halińskiej, l. 54.

KONKURS.

L. 3508. 3015 3-3

Celem nadania posady lekarza miejskiego w Brzeżanach, rozpisuje się na mocy uchwały Rady gminnej z dnia 27. Lipca 1875, konkurs.

Remuneracya roczna wynosi 100 złr. w. a.

Kandydaci na tę posadę, mają wykazać się świadectwami z dotychczasowej praktyki i nieposzlakowanego prowadzenia się.

Podania należy wnieść do Zwierzchności miasta Brzeżan, najpóźniej do 15. Września 1875

Zwierzchność miasta Brzeżany, dnia 3. Sierpnia 1875.

Bez bolu

lekarstwami nieszkodliwymi leczy podług najnowszej i najdoskonalszej metody **gruntownie,** bez przerwy zatrudnienia i pod naściślejszą dyskrecją wszelkie

słabości tajemnicze i skórne

lekarz praet. Medycyny, Chirurgii i Akuszer, specjalista chorób tajemniczych

Jan Kurpiel

mieszkający przy ulicy Sobieskiego Nr. 12, I piętro (gdzie administracya „Gazety Narodowej“), ordynuje od 8—12 przed-, od 1—5 po południu. Zaradza także impotencyi (osłabieniu siły męskiej) pończyci, upławom kobiet, bładaczce i niepłodności. Na honorowane listy udziela rady bezzwłocznie i łączy lekarstwami.

(2368 20-?)

Lwów, dnia 31. Lipca 1875.

Miejsce do przyjmowania ogłoszeń

uskutecznia wyjednania

Wizy paszportów i dokumentów za granice w 3 dniach.

do wszystkich dzienników
niemieckich i zagranicznych
bez różnicy, po cenach jak
w każdym administracy-
jach dzienników, bez do-
liczenia kosztów poczo-
wych i innych,

znajduje się we Lwowie pod firmą
Władysław

Piątkowski

Plac Kapitulny Nr. 9.

Poradnik niezbędny

teraz, gdy ustawa hipoteczna w całym kraju wykonaną będzie,
jest wydanie J. WINHARDA, c. k. inspektora podatkowego

„o podatkach i księgach hipotecznych“

któren nabyć można po cenie niższej 2 zł. 50 ct. w. a.

w Administracji „Gazety Lwowskiej“

2724 11-?

Gnomon Chronometer

wyrób z dobrego kruszcu, także posrebrzany,
lub pozłacany. Za ścisłe wskazywanie czasu
ręczy się.

Cena od sztuki z dobrego metalu złr. 1;
posrebrzany złr. 1 50; pozłacany złr. 2 w. a.

Za opakowanie osobno 15 ct. w. a.

Zlecenia skutecznia się jaknajścisłej za pobra-
niem pocztowym lub zapłatą należności z góry.

Zamówienia prosimy wystosować do składu

Wegrgasse Nr. 9, Sechshaus
w Wiedniu.

3445 12

Nałóg pijaństwa

wyleczam zupełnie

środkiem własnego wynalazku, nieszkodliwym zdro-
win, za wola lub też bez wiedzy chorego. Skute-
czność poświadczają bezustannie nadchodzące pisma
dziękczynne. Potrzebujący pomocy zechcą się zgło-
sić z pełną ufnością do chemika E. Polkmann
w Guben i/L (w Prusach.) (3075 1-2)

3072 1-?

Dla Rodziców!

Z dniem 1. Września rozpoczynają się
wykłady w moim zakładzie
wychowawczo - naukowym
w Samborze,

gdzie prócz przedmiotów, przepisanych
dla szkół, udziela się gruntownie język
niemiecki i francuski, w połączeniu z
ciągłą konwersacją, muzyką, rysunkami
i wszelkie roboty ręczne.

Szanowi Rodzice mogą z całą ufnością
oddać swe dzieci pod opiekę moją,
pojmując ważność wychowania panie-
nek w najściślejszym znaczeniu, będzie
mojem staraniem wywiązać się najsu-
mieńniej z obowiązków na się podjętych.

Karolina Boelke,

przełożona Zakładu wychowawczo-naukowego
dla Panien

w Samborze

w Ryuku, pod liczbą 4.

Właściciel

majątności ziemskiej

w północnych Niemczech blisko
Hamburga położonej, wartości szac-
unkowej 50000 talarów, na któ-
rej cięży długi hipotecznego 24000
talarów po 4, 4 1/2 i 5%, życzy
sobie zrobić zamianę na majątek
ziemski w Galicyi, Królestwie Pol-
skiem lub w Poznańskim, albo
na realność we Lwowie, Krakowie,
Warszawie lub Poznaniu.

Bliższych warunków udzieli
Wny. Filip Zuker, doktor praw
we Lwowie. (3046 1-3)

L. 1068.

Dyrekcya Stowarzyszenia kredytowego

„Oszczędność“

(Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką)

w Tłumaczu

zaprasza niniejszem Członków Stowarzyszenia tegoż na

Ogólne Zgromadzenie

które się odbędzie dnia 31. Sierpnia 1875 o godz. 3^{ciej}
po południu w sali Rady powiatowej Tłumackiej.

Porządek dzienny:

1. Wybory Rady zawiadowczej. — 2. Uchwalenie Regulaminu
3. Wybory kasyera i kontrolora.

Tłumacz, dnia 10. Sierpnia 1875.

Marcin Chorzewski,

Stefan Skawiński.

(3016 3-3)

Substancja d' Alfieri

usuwa prędko i z pewnym skutkiem bez szkodliwych następstw na ciało, tudzież
bez znacznego ograniczenia zwykłego sposobu życia, skutki rozwiązłego życia
w każdym stopniu jako to: polucye, niemoc, bezpłodność, upławy pochodzące przeważnie
z samogwałtu i t. p. Przy zaniedbaniach lub niedokładnie wyleczonych długie lata
trwających cierpieniach syfilistycznych w drugim lub trzecim stadium choroby
(zastarzałych upławach rury moczowej), syfilistycznych wrzodach, brodawkach, pryszczach, świe-
rzbących i innych wysypkach) trwa kuracja przez 10 dni. Za dobry skutek daje
gwarancję. Przy zamówieniach uprasza się o podanie powstanis a względnie czasu
trwania słabości, tudzież symptomów które się okazują.

Przesyłki skuteczniają się pod dyskretyą za przestaniem honorarium 5 zł. przez
E. Giebel, Breitstrasse 12 w Berlinie.

NB. Przesyłki do państwa Austriackiego za pobraniem pocztowym nie mają miejsca,
w skutek czego w celu zapobieżenia przerwy w kuracji zawiadamiam, że ogólne wynagrodze-
nia za lekarstwa w zastarzałych i zakrzewionych wypadkach słabości wynosi 20 do 25 zł. w. a.
2242 8-?

J. Neuhöfer

c. k. na- dworny

optyk i mechanik

z Wiednia

we Lwowie ulica Karola Ludwika Nr. 9,

poleca ze swego obficie zaopatrzonego składu wszelkich gatunków
optycznych matematycznych i geodyatycznych instrumentów
szczególnie, swe

kruszcowe barometry do wymiaru wysokości wraz z tabelą
redukcyjną, tasiemki miernicze oprawne w stali, manometry
i wszelkie inne potrzebne

instrumenta fizyczne dla gorzeln i browarów

Przyjmuje reparacje

a zamówienia z prowincyi skutecznia bezzwłocznie.

3048 1-4

(1885 6-7) Nowe

Młocarnie

Ph. Mayfarth & Co., Fabryka machin w Frankfurcie nad Menem.

Ajentów przyjmuje się w miejscowościach, w których jeszcze nie istnieją.

szyftowe do zaprzęgu (na dwa konie lub woły) są
najlepsze i najwygodniejsze tego rodzaju maszyny;
takowe wymalcają co godziny więcej niż
500 funtów ziarna i dostarczane być mogą po
znacznie niższych cenach, pod gwarancją i
za wypróbowaniem, franco włącznie frachtu i da-
i gratis.

LWOWSKIE TOWARZYSTWO STOLARSKIE

we Lwowie, przy placu Dominikańskim I. 1, poleca swój
własnymi z najsłuchszego materiału i podług najnowszych i najgustowiejszych
wzorów wykonanymi wyrobami obficie zaopatrzony

SKŁAD MEBLI

oraz wielki wybór

luster, materji na meble, dywanów, sukna na podłogi, karniszów i
'utasów do okien, jakoteż mebli giętych i mebli żelaznych

Przyjmuje także zamówienia na wszelkie do zawodu jego należące roboty i skutecznia
takowe pod zaręczeniem spieszego i dokładnego wykonania.

(2695 4-8)

Die Lemberger Tischlergesellschaft

in Lemberg, Dominicaner-Platz Nr. 1

empfiehlt ihre mit eigenen nach den neuesten u. geschmackvollsten Façons angefertigten Erzeug-
nissen wohl versehene Meubel-Niederlage sowie eine große Auswahl
Spiegel, Meubel-Stoffe, Teppiche, Laustücher, Vorhäng-Quasten, Meubel aus
gebogenem Holze und Eisen-Meubel — zu festen u billigen Preisen.

Kreutzberga

słynna

Menażerya

największa w Europie.

obecnie w posiadaniu Kallenberga przybyła tutaj na czas
krótki i ustawioną jest na placu strzeleckim do zwidzenia przez
szanowną Publiczność począwszy od Soboty dnia 14. b. m. co dzień
od godziny 9. z rana do godziny 8 wieczór. Przedstawienie sław-
nego pogromiciela zwierząt, tudzież karmienie tychże odbywa się
co dzień o godzinie 11. z rana, tudzież o godzinie, 2, 4 i 6 z po-
łudnia. Menażerya ta mieści w sobie najrzadsze okazy których w
żadnym zwieżyńcu i żadnej menażeryi zastać nie można, a to
między innymi: 14 rozmaitych okazów tygrysów, 5 lwów, noso-
roźca, 2 orangutanów, girafę, rogatego konia, żebkę, 2 mieszań-
ców z lwa i tygrysa, białego słonia, węże, krokodyla i t. d.

Wstęp: na pierwsze miejsce 1 złr.; — na drugie miejsce
50 ct; na trzecie miejsce 30 ct. — Dzieci niżej lat 10. wieku
płacą na pierwsze miejsce połowę

O łaskawe uczęszczanie uprasza

A. Kallenberg.

(3047 2-4)